

Central Library

Central University of Karnataka, Kalaburgi

Good Morning CUK !

→ **News Headings**

Education

Science & Technology

Nutrition and Health

Business, Finance & Marketing

Economic News

Event and Celebration

Art & Architecture

Sports & Cultural

Editorial News

EDUCATION

Govt degree college students stage protest

INDI, DHNS

Members of Akhil Bharatiya Vidyarthi Parishad (ABVP) staged a protest in Indi on Wednesday, contending that their classes are not being conducted due to the ongoing protest by the government first grade college guest lecturers. More than 500 students boycotted their classes and staged a procession from the government degree college to Mini Vidhan Soudha.

ABVP city unit vice-president B H Bagali said that the

students from rural area studying in the government degree college have been facing difficulties in learning subjects and the protest launched by the guest teachers has caused severe problem for their studies. He also urged the government to fulfill the demands of the guest lecturers.

ABVP member Puja Sarawad said that the students are deprived of quality education in the government college. They submitted a memorandum to the government in this regard.

ABVP members submit a memorandum to the government through AC Abeed Gadyal in Indi on Wednesday. DH PHOTO

After hoax bomb email, schools told not to host non-academic activities

PURAN CHOUDHARY @ Bengaluru

AFTER 68 schools in Bengaluru received a hoax bomb email on December 1, the Department of School Education and Literacy (DSEL) has issued an order directing all government, aided and unaided schools not to allow their premises for purposes other than academics and extracurricular activities by students.

For non-academic activities, the schools must take permission from the government. The principals must inform the po-

lice and DSEL officials if anyone is found loitering on the premises of their schools or they get threatening emails, the order stated.

Meanwhile, educationists batting for a robust Child Protection Policy said, "Now is the right time for the policy."

BB Cauvery, Primary Education Commissioner, said, "We issued the order post the hoax bomb email threat, directing the schools that children should not be used for any other activity. It's easy to use students as fillers in private events, risking

their safety. Fortunately, it was a false alarm. But we wanted to take precautions. Private events on school premises should be avoided. But if they are held, they need permission from the department."

She said the government will deliberate and take into account the guidelines issued by the high court. "We do need better protection for schoolchildren," she added.

However, experts are not happy with the government just issuing an advisory and leaving it at that.

Row over hate speech in U.S. universities

What happened at a hearing of the U.S. House of Representatives Committee on Education with the Presidents of three U.S. universities? Why has there been a marked increase in the number of anti-semitic and Islamophobic incidents in college campuses?

EXPLAINER

Naravan Lakshman

The story so far:

This week University of Pennsylvania President Liz Magill resigned following criticism of her testimony a few days prior, on December 5, at a hearing of the U.S. House of Representatives Committee on Education. Along with the leaders of Harvard University and the Massachusetts Institute of Technology, Ms. Magill was criticised for taking a soft line on punishing hate speech on campus, purportedly in defence of free speech laws. The specific subject in question at the hearing was an issue that is raging across elite university campuses across the country – a dramatic uptick in the number of anti-semitic and Islamophobic incidents against individuals in the wake of the spiralling violence after the Hamas attack on Israel on October 7.

What was the Congressional hearing about?

On December 5, Ms. Magill along with Claudine Gay and Sally Kornbluth, respectively the Presidents of Harvard and MIT, attended a hearing conducted by the House Committee on Education, where they were questioned, in the most significant segments by Elise Stefanik, Republican Congresswoman from New York, about whether their respective universities' codes of conduct did not ban their students from calling for the killing of Jewish people. When Ms. Magill answered that the outcome for that question was a "context-dependent decision", even in the face of some protestors on her campus calling for an "Intifada revolution", she was criticised for giving a relatively weak reply, probably in line with the legal advice that she had received on the subject. The same applied to the replies of Ms. Gay, who is African American, and Ms. Kornbluth, who is Jewish. Both of them supplied technically

Tough times: Harvard University President Claudine Gay testifies in the U.S., on December 5. REUTERS

correct answers that seemed to miss the broader context of the ongoing hate speech and attacks. While Ms. Magill went on to resign, and both she and Ms. Gay later apologised for their comments at the hearing, Ms. Gay and Ms. Kornbluth were said to have the support of their respective universities.

The three university presidents were summoned to testify before the House Committee by its Chair, Congresswoman Virginia Foxx of North Carolina. The summons came after certain lawmakers said that the universities were "mishandling anti-semitic, violent" protests on campus.

How serious is hate speech in the U.S. in the present context?

In parallel to the December 5 hearings, the U.S. Department of Education has

announced that it had opened an investigation into anti-semitism allegations with regards to at least six other universities, including the Tulane University in Louisiana, Union College in New York, Cobb County School District in Georgia, University of Cincinnati in Ohio, Santa Monica College in California, and Montana State University in Montana. In announcing these investigations, the Department of Education's Office for Civil Rights indicated that these efforts were part of the Biden administration's intention to take action amid the "alarming nationwide rise in reports of anti-semitism, anti-Muslim, anti-Arab and other forms of discrimination."

In numerous instances, the "hate incidents" relate to public protests held on university property. For example, at a New York high school, students stormed

through the school in protest of a Jewish teacher attending a "pro-Israel rally"; at Tulane University, assaults against students and a police officer at a rally, led to three individuals being arrested and charged with hate crimes; and at Harvard, after 30 student groups signed a letter partly blaming Israel for "all unfolding violence" post October 7, members of those groups said that they faced public outrage and harassment including doxxing where their names and faces were pasted on a billboard truck driving around the campus.

What are universities doing?

Some universities including Harvard and Tulane have already started taking concrete measures to support those who have been victims of hate crimes in the present context, including increased campus security and training regarding anti-semitism. Harvard University is said to have set up a task force to aid students targeted by doxxing attempts.

What are the broader ramifications for free speech in the U.S.?

A part of the problem appears to be the fact that while there are vociferous campaigns to end anti-semitism, Palestinian students at these universities allege that Islamophobia has been given considerably less public attention. Anxieties are mounting in this regard after three university students of Palestinian descent were shot in Vermont in November.

In this context the American Civil Liberties Union (ACLU) clarifies that phrases such as "from the river to the sea", is as much a part of speech protected under the U.S. constitution as "Make America great again".

There is a broad consensus that the line with respect to 'hate speech' is drawn only in instances of speech that contains a "serious and imminent threat of violence, incitement to violence, or that pervasively harasses someone based on their race, gender, ethnicity, religion, national origin or other protected characteristics".

THE GIST

▼ This week University of Pennsylvania President Liz Magill resigned following criticism of her testimony a few days prior, on December 5, at a hearing of the U.S. House of Representatives Committee on Education

▼ On December 5, Ms. Magill along with Claudine Gay and Sally Kornbluth, respectively the Presidents of Harvard and MIT, attended a hearing conducted by the House Committee on Education, where they were questioned about whether their respective universities' codes of conduct did not ban their students from calling for the killing of Jewish people.

▼ A part of the problem appears to be the fact that while there are vociferous campaigns to end anti-semitism, Palestinian students at these universities allege that Islamophobia has been given considerably less public attention.

ಮುಕ್ತಗೊಳ್ಳಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ

ಸರ್ಕಾರಗಳು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಟ್ಟಿ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಏನು?

• ಪ್ರೊ. ಬಿ.ಕೆ.ಚಂದ್ರಶೇಖರ್

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ 1944ರಲ್ಲಿಯೇ ಕುವೆಂಪು ಅವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಡನೆ ಹಂಚಿಕೊಂಡ ನಾಲ್ಕು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ, ತರುಣರಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಮತ್ತು ವೈಚಾರಿಕತೆಯನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸುವುದೇ ಆಗಿತ್ತು. ಎಂಟು ದಶಕಗಳಾದರೂ ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಆತಂಕ, ಕಳಕಳಿ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿವೆ.

ವೈಚಾರಿಕತೆಯನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸುವುದಾದರೂ ಏಕೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಕುವೆಂಪು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ಏಕೆಂದರೆ, ಕಾರ್ಯಭೂಮಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರಿಯ ಭಾವಭ್ರಾಂತಿಯ ಬೆಡಗಿನ ವೈಖರಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ... ಭಾವಭ್ರಾಂತಿಗೆ ವಶರಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾನದೃಷ್ಟಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದುದನ್ನು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದವೋ ಅದರಿಂದ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅಪಾಯವಾಗುವುದು ನಿಶ್ಚಯ. ಆ ಗುರು, ಈ ಆಚಾರ್ಯ, ಆ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ, ಈ ಮನುಷ್ಯತೆ ಮೊದಲಾದವು ಏನೇ ಹೇಳಲಿ; ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ವಿಮರ್ಶಿಸುವ, ಪರೀಕ್ಷಿಸುವ, ಒರೆಗಲ್ಲಿಗೆ ಹಚ್ಚುವ ಹಕ್ಕು ನಮ್ಮದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಮತ್ತು ವಿಚಾರವಾದವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿ, ಪ್ರಚೋದಿಸಿ ಸಾಧಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಸಮಕಾಲೀನ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಂಜಸವಾಗಿಲ್ಲ' ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು 'ನಿರಂಕುಶಮತಿಗಳಾಗಬೇಕು' ಎಂಬ ಆಶಯವು ಬಹುಪಾಲು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಮತ್ತು ಪ್ರೋಫೆಸರ್‌ಗಳಿಗೆ ಅಸಹನೀಯವಾದುದು. ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆಯು ಹೊಸ ಕಲಿಕೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಗುಜರಾತ್ 2016ರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಯಿತು. 'ಗುಜರಾತ್ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂಡಳಿ'ಗೆ ತಜ್ಞರ ಬದಲು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲಾ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ಪಾಲಿಸುವುದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಿತು. ಈ ಕ್ರಮವು ವೈಚಾರಿಕತೆಗೆ ತಿಲಾಂಜಲಿ ಕೊಟ್ಟಂತಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಾಯ್ದೆಯಲ್ಲೂ ಕುಲಪತಿಯ ಆಯ್ಕೆ, ಕುಲಸಚಿವರು, ಹಣಕಾಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನೇಮಕ, ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಸದಸ್ಯರ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಆಪಾದನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಚಾರಣೆ- ತನಿಖಾ ಸಮಿತಿಯ ನೇಮಕ ಎಲ್ಲವೂ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬಿಜೆಪಿ ನೇತೃತ್ವದ ಈ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರವು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ವಿವಿಧ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಆಂತರಿಕ ಸಮಿತಿಯೂ ತನ್ನ ತೆಕ್ಕೆಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿತ್ತು! ಹೀಗೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಬಿಗಿ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಯಸುವ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಆ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಫಲವಾಗಿವೆಯೇ? ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆ ಸೋರಿಕೆ, ಪೊಲೀಸ್ ಕೇಸುಗಳು, ಕಾಪಿ ಹೊಡೆಯುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅಮಾನತು ಇವೆಲ್ಲ ಒಂದೆಡೆಯಾದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲೂ ಮಂಜೂರಾಗಿರುವ ಬೋಧಕರ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ 75ರಿಂದ 90ರಷ್ಟು ಖಾಲಿಯಾಗೇ ಉಳಿದಿರುವುದು ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ. ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾಗಿರುವ 460 ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ 407ರಷ್ಟು ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ನೇಮಕಾತಿಯೇ ಆಗಿಲ್ಲ! ಧಾರವಾಡದ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ

600ರಲ್ಲಿ 386 ಬೋಧಕ ಹುದ್ದೆಗಳು ಭರ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅತಿಥಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಹೊಸ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಸಂಕೇತ ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಹಾ.ಮಾ.ನಾಯಕ ಅವರು ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ, 'ಯೋಚಿಸಿ, ನಿಮಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಬೇಕೋ, ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆ ಸಾಕೋ?' ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದರು. ಈಗಲೂ ಹಾಗೇ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದೀಗ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವ ಡಾ.ಎಂ.ಸಿ.ಸುಧಾಕರ್ ಅವರು ಹೊಸ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ವಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವುದು ಉತ್ತಮ ಆಲೋಚನೆ! ಒಂದು ಹೊಸ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ₹ 342 ಕೋಟಿ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ರಾಜ್ಯ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಮಿತಿ ಹೇಳಿದೆ. ಹಾಲಿ ಇರುವ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಹಣಕಾಸಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಹೊಸ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ?

'ಆತ್ಮನಿರ್ಭರ'ದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ 'ಮೆಕಾಲೆ-ಫರ್‌ವಾಪ್ಪಿ' ಆಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಎನ್‌ಡಿಎ ನೇತೃತ್ವದ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು 10 ವರ್ಷಗಳಾದ ನಂತರವೂ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ, ವಿದೇಶಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಬಂಧ ಇಲ್ಲದೆ ನೀಡುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಯುಜಿಸಿ ಇತ್ತಿದೆ. ಇದು ತಪ್ಪಬೇಕು. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಸ್ವಯಂ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ಕರ್ನಾಟಕದವರಾದ ಡಾ. ವಿ.ಕೆ.ಆರ್.ವಿ. ರಾವ್ ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದಾಗ, ಜಾಗತಿಕ ಗೌರವ ಗಳಿಸಿಕೊಂಡ 'ದೆಹಲಿ ಸ್ಕೂಲ್ ಆಫ್ ಎಕನಾಮಿಕ್ಸ್', 'ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಎಕನಾಮಿಕ್ಸ್ ಗ್ರೋತ್' ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಇವುಗಳನ್ನು ಅವರು ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಂತ್ರಣದಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೊರಗಿಟ್ಟಿದ್ದು ಗಮನಾರ್ಹ. ಟಾಟಾ ಸಮೂಹವು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ 'ಇಂಡಿಯನ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಸೈನ್ಸ್' ಮಾದರಿ ಸಂಸ್ಥೆ ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ ನೇತೃತ್ವದ ಸರ್ಕಾರವು ಶಿಕ್ಷಣದ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಣತಜ್ಞ ಪ್ರೊ. ಸುಖದೇವ್ ಥೋರಟ್ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿರುವ ಸಮಿತಿಯು ಚಿಂತಕ ಯೋಗೇಂದ್ರ ಯಾದವ್ ಅವರಂತಹ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣವೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಕಾಯಕಲ್ಪ ನೀಡುವ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿ ತನ್ನ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಿ.

ಮುಕ್ತ ವಿವಿಗೇ ಕೊನೆಯ ಅವಕಾಶ

ಅಳಿವು, ಉಳಿವಿನ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ 4 ಲಕ್ಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಸಂಸದರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಭವಿಷ್ಯ

ನಿ ತಿವಕುಮಾರ್ ಬೆಳ್ಳಿಚಟ್ಟಿ ಬೆಂಗಳೂರು

ರಾಜ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ 4 ಲಕ್ಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಭವಿಷ್ಯ ಬಾವಿಗೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದು ಕಾಪಾಡ ಬೇಕಾದ ರಾಜಕೀಯ ನಾಯಕರು ಕೈ ಚಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅಂದಿನ ದುರಾಡಳಿತದ ಪರಿಣಾಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮಾನ್ಯತೆ ರದ್ದುಗೊಂಡು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಭವಿಷ್ಯ ಮಣ್ಣು ಪಾಲಾಗಿ 10 ವರ್ಷಗಳೇ ಕಳೆದಿವೆ.

ಈ ಮಕ್ಕಳ ಭವಿಷ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಕುಲಪತಿ ಮತ್ತು ಕುಲಾಧಿಪತಿಗಳ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೆಲ್ಲ ವಿಫಲವಾಗಿದ್ದು ಇದೀಗ ಸಂಸದರ ಸರದಿ ಬಂದಿದೆ.

ಅಂದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಸದರಲ್ಲಿ ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕೋರಲಿನಿಂದ ಮುಕ್ತ ವಿವಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪರ ದನಿಯೆತ್ತಬೇಕಿದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ತಂದು (ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಅನುದಾನ ಆಯೋಗ) ಯುಜಿಸಿ ಮೂಲಕ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ 10 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕೈ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗಿದ್ದ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕಿದೆ. ಆಗ 4 ಲಕ್ಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿವಿಧ ಕೋರ್ಸ್ ಗಳನ್ನು ಕಲಿತು ಪಡೆದಿರುವ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಜೀವ ಬರುತ್ತದೆ.

ಅಷ್ಟಕ್ಕೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಭವಿಷ್ಯ ಕಾಪಾಡಲು ನಮ್ಮ ಸಂಸದರಿಗೆ ಇದು ಕೊನೆಯ ಅವಕಾಶವೇ ಸರಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಲೋಕಸಭೆಯ 5 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿ ಅಂತ್ಯ ಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದು, ಬಹುತೇಕ ಇದು ಕೊನೆಯ ಅಧಿವೇಶನವೇ ಆಗಲಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಂಸದರು ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬೇಸರ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಏನಿದು ಮುಕ್ತ ಮುಕ್ತ ಸಮಸ್ಯೆ?: ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯತೆ ನವೀಕರಿಸಿದ ಕಾರಣ 2015ರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯತೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ 2013 ಹಾಗೂ 2014 ಮತ್ತು 2018ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕಲಿತಿದ್ದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಗಂಡಾಂತರವನ್ನು

ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸದರು ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಯುಜಿಸಿಯಿಂದ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಭವಿಷ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಬೇರೆ ದಾರಿ ಇಲ್ಲ.
-ಡಾ. ಶರಣಪ್ಪ ಹೆಲ್ಸೆ ಕುಲಪತಿಗಳು, ರಾಜ್ಯ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ

ಎಡವಟ್ಟಾಗಿದ್ದು ಎಲ್ಲಿ ?

ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ನವೀಕರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯುಜಿಸಿ 2005ರಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚನೆ ಹೊರಡಿಸಿತು. ಆದರೆ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಅಂದಿನ ಆಡಳಿತ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಲಿಲ್ಲ. 2009ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಯುಜಿಸಿಯಿಂದ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಆದರೂ ವಿವಿ ಆಡಳಿತ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಪರಿಣಾಮ 2015ರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಯುಜಿಸಿ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿತು. ನಂತರ ಬದಲಾದ ವಿವಿ ಆಡಳಿತ 2017ರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆಯಿತಾದರೂ ಪ್ರಮುಖ ನೆಚ್ಚಿನ ಕೋರ್ಸ್ ಮಾಡುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ.

ತಂದಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಅಂದರೆ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ಗಳು ಮೌಲ್ಯ

ವಿ.ಸಿ ಶರಣಪ್ಪ ಮಾಡಿದೇನು?

ವಿವಿಯ ಕುಲಪತಿಯಾಗಿ ಡಾ ಶರಣಪ್ಪ ಹೆಲ್ಸೆ ಅವರು ಬಂದಾಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆಯೋಮಯ ಎನ್ನುವಂತಿತ್ತು ಹೊಸ ಕೋರ್ಸ್ ಮಾಡುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ ನೌಕರಿಗೆ ಭದ್ರತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಶರಣಪ್ಪ ಮೊದಲು ವಿವಿಯ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು 2028 ರ ವರೆಗೂ ಪಡೆದುಕೊಂಡರು. ನಂತರ ಸುಮಾರು 43 ಕೋರ್ಸ್ ಗಳು, 10 ಆನ್ ಲೈನ್ ಕೋರ್ಸ್ ಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 43,000 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಕ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ 2 ಪ್ಲಸ್ ಮಾನ್ಯತೆ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ದೇಶದ ಎರಡನೇ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು.

ಇದರೊಂದಿಗೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಾನ್ಯತೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡ 4 ಲಕ್ಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಉಳಿವಿಗಾಗಿ ಎರಡು ಬಾರಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಪರಿಹಾರ ಕೋರಿದರು. ಕೇಂದ್ರ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಚಿವ ಧರ್ಮೇಂದ ಪ್ರಧಾನ್ ಅವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಇದ್ಯಾವುದನ್ನು ಯುಜಿಸಿ ಒಪ್ಪುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಕಳೆದುಕೊಂಡು ರದ್ದಿಯಂತಾಗಿದೆ.

ಅಂದರೆ ಪದವಿ, ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ, ಬಿ ಟೆಕ್ ಮತ್ತು ಎಮ್ ಟೆಕ್ ಪದವಿಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿದ್ದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಭವಿಷ್ಯ ಕಮರಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಕೆಲವರು ಸರ್ಕಾರಿ, ಅರೆ ಸರಕಾರಿ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ನೌಕರಿ ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಕೋರ್ಸುಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ಮಾನ್ಯತೆ ರದ್ದಾಗಿದ್ದ ಪರಿಣಾಮ ಬಹುತೇಕರು ನೌಕರಿ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು.

Most Important Topics For

Science & Technology

UPSC Prelims & Mains

The limitations of CCS and CDR and their grip on future climate

The emission scenarios that the IPCC has assessed that have more than a 50% chance of limiting warming to 1.5 degrees C, with no or limited overshoot, assume the world can sequester 5 billion tonnes of carbon dioxide by 2040. This is more than India currently emits every year

Rishika Pardikar

At the COP28 climate talks underway in Dubai, draft decisions thus far have referred to the abatement and removal of carbon emissions using carbon capture and storage (CCS) and carbon-dioxide removal (CDR) technologies. Considering the meaning of the word 'abatement' has become an important bone of contention, understanding the meaning and limitations of CCS is important - as also those of CDR.

What are CCS and CDR?

CCS refers to technologies that can capture carbon dioxide (CO₂) at a source of emissions before it is released into the atmosphere. These sources include the fossil fuel industry (where coal, oil and gas are combusted to generate power) and industrial processes like steel and cement production.

CDR takes the forms of both natural means like afforestation or reforestation and technologies like direct air capture, where machines mimic trees by absorbing CO₂ from their surroundings and storing it underground.

There are also more complex CDR technologies like enhanced rock weathering, where rocks are broken down chemically; the resulting rock particles can remove CO₂ from the atmosphere. Other technologies like bioenergy with carbon capture and storage (BECCS) capture and store CO₂ from burning biomass, like wood.

At COP28, the term "unabated fossil fuels" has come to mean the combustion of these fuels without using CCS technologies to capture their emissions. Draft decision texts point to a need to "phase out" such unabated fossil fuels. On the other hand, removal technologies have been referenced in the context of the need to scale zero and low-emission technologies and support forest restoration as a means to promote emission removals.

How much CCS and CDR?

While their technical details are clear, scientists have questions about the scale at which CCS and CDR are expected to succeed.

The Sixth Assessment Report (AR6), prepared by the United Nations Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC), deals with climate mitigation. It relies a lot on the use of CDR for its projections related to the world achieving the goal of limiting the world's average surface temperature increase to 1.5 degrees C with no or limited overshoot. (Overshoot means the temperature limit is temporarily exceeded.)

The emission scenarios that the IPCC has assessed that have more than a 50% chance of limiting warming to 1.5 degrees C (with no or limited overshoot) assume the world can sequester 5 billion tonnes of CO₂ by 2040. This is more than India emits currently every year.

There is no pathway to 1.5 degrees C in AR6 that doesn't use CDR.

"Without CDR, we would have to decrease emissions by more than during the COVID-19 pandemic annually," David Ho, a climate scientist at the University of Hawaii, told this reporter.

"If CO₂ emissions continue at current

Carbon dioxide storage tanks seen at a cement plant and carbon capture facility at Wuhu in Anhui province of China on September 11, 2019. REUTERS

levels, we will have a 50% chance of exceeding 1.5 degrees C compared to pre-industrial levels in seven years," Dr. Ho added. "To achieve the decrease in CO₂ emissions we need by direct mitigation would be nearly impossible at this point, and would require a lot of CDR," Dr. Ho explained.

Direct mitigation refers to reducing our reliance on fossil fuels with renewable energy sources like solar and wind power.

How well does CCS work?

The IPCC AR6 report states CDR ought to be used "to counterbalance hard-to-abate residual emissions." The reason: "available CDR is to be used strategically to compensate hard to abate residual emissions, not to maintain a high level of fossil fuel use," Alaa Al Khourdajie, a research fellow at Imperial College London and a contributing author to AR6, said.

For CCS, too, Dr. Al Khourdajie and other AR6 authors showed in a recent paper that the term "abated fossil fuels" should be used only in the context of highly effective CCS applications, with a capture rate of 90-95% or more, the captured emissions being stored permanently, and methane emissions leakage from upstream oil and gas production processes being kept under 0.5% (approaching 0.2%).

But in the real world, natural CDR has been tacked on to existing emissions. For example, the 2023 'Land Gap' report estimated that various governments have proposed to remove CO₂ using around one billion hectares of land. Based on this, the report reflected: "Some pledges over-rely on land-based CDR to offset

Available CDR is to be used strategically to compensate hard to abate residual emissions, not to maintain a high level of fossil fuel use

fossil fuel emissions. This raises serious concerns that these countries are shifting their mitigation burden away from reducing fossil fuel use."

As for CCS developments, Henri Waisman, who leads a global initiative called 'Deep Decarbonization Pathways' and coauthored an IPCC Special Report, said, "CCS is still a technology under development without demonstrated feasibility at large scale despite decades of development."

Aside from high cost, he pointed to creation of additional energy needs, and challenges in the transport and long-term storage of carbon.

How well does CDR work?

CDR methods like afforestation, reforestation, BECCS, and direct air capture are constrained by their need for land.

Land also invokes equity concerns. Land in the Global South is often considered to be 'viable' and/or 'cost-effective' for planting trees and deploying other large-scale CDR methods. As a result, such CDR projects can adversely affect land rights of indigenous communities and biodiversity and compete with other forms of land-use, like agriculture that is crucial for ensuring food security.

This is of particular concern vis-à-vis technological CDR at scale. "For example, what's to prevent companies from using land in the global south for direct air capture and using land that would otherwise be used to generate renewable energy to power the economies of global south countries?" Dr. Ho asked.

He added that "the next decade will be pivotal in determining if there are viable and scalable CDR methods. But we also need to figure out who will pay for CDR at scale in the future."

"Imagine global north countries asking 'why should we spend trillions of dollars on CDR when we can spend it on adaptation?'"

Pitfalls of CCS and CDR

By removing CO₂ from their environs, there are concerns that CCS and CDR create more 'room' to emit the greenhouse gas. (In some cases, CCS has also been used to inject captured CO₂ into oil fields to extract more oil.)

In future emissions scenarios that the IPCC has assessed, the world's use of coal, oil, and gas in 2050 needs to decline by about 95%, 60%, and 45% respectively (all median values) from their use in 2019 to keep the planet from warming by less than 1.5 degrees C with no or limited overshoot. But without CCS, the expected reductions are 100%, 60%, and 70% for coal, oil, and gas by 2050.

In a recent paper, an international group of researchers wrote that higher use of CCS and CDR make way for emissions pathways with a higher contribution from gas.

(Rishika Pardikar is a freelance environment reporter.)

'New Delhi Declaration' on artificial intelligence adopted

Aroon Deep

NEW DELHI

Following several hours of deliberations, representatives from 28 countries and the European Union adopted the "New Delhi Declaration" of the Global Partnership on Artificial Intelligence (GPAI, pronounced g-pay). India is hosting the summit, and will chair the GPAI grouping in 2024. The ministerial declaration affirms the countries' commitment to "principles for responsible stewardship of trustworthy AI ... rooted in democratic values and human rights ... and promoting trustworthy, responsible, sustainable and human-centred use of AI".

GPAI is a grouping of countries in North and South America, Europe, and East Asia, which strive to work towards "trustworthy development, deployment, and use of AI". Prime Minister Narendra Modi had inaugurated the first day of the summit.

The declaration affirms the countries' commitment to 'principles for responsible stewardship of trustworthy AI'

The previous summit was held in Japan, which is the outgoing chair of GPAI. "We have also agreed that GPAI, in keeping with values of partner-countries, will be an inclusive movement, including countries in the Global South and make benefits of AI available to all the people of the world," Minister of State for Electronics and Information Technology Rajeev Chandrasekhar told reporters as the government announced the release of the declaration.

The previous summit had taken place before the popularity of ChatGPT and the buzz around AI grew exponentially, Mr. Chandrasekhar said. The Delhi Declaration commits coun-

tries to work on mitigating "concerns around misinformation and disinformation, unemployment, lack of transparency and fairness, protection of intellectual property and personal data, and threats to human rights and democratic values".

'Best possible solutions'
"We will discuss how to pool OECD resources to harness the ability to come up with the best possible solutions for the deployment and governance of AI for the good of our people," Jean-Noël Barrot, France's Minister for Digital Transition and Telecommunications, told reporters.

"We especially think GPAI should be more inclusive so that we encourage more developing countries to join," Hiroshi Yoshida, Japan's Vice-Minister for Policy Coordination (International Affairs) in the Ministry of Internal Affairs and Communications, said.

11 cities in State qualify to introduce electric buses under PM-eBus Sewa Scheme

The Hindu Bureau

BELAGAVI

The State government told the Legislative Council on Wednesday that 11 cities in the State have qualified to introduce electric buses under the PM-eBus Sewa Scheme.

The cities are Mysuru, Mangaluru, Davangere, Shivamogga, Tumakuru, Belagavi, Hubballi, Dharwad, Kalaburagi, Ballari, and Vijayapura.

Total demand

While replying to a starred question by member K.A. Thippeswamy during the Question Hour, Minister for Transport and Muzrai Ramalinga Reddy said that the three State-owned transport corporations under whose jurisdiction the cities exist have together submitted a demand for 795 e-buses under the scheme.

Of them the KSRTC has submitted a demand for 350 buses as 100 buses each for Mysuru and Mangaluru and 50 buses each for Davangere, Shivamogga and Tumakuru.

The NWKRTC has demanded 210 buses as 100 buses for Belagavi and 110

The three State-owned transport corporations have together submitted a demand for 795 electric buses. FILE PHOTO

buses together for Hubballi-Dharwad. The KKRTC wants 235 buses as 100 buses for Kalaburagi, 55 buses for Bellari and 80 buses for Vijayapura, the Minister said adding that the proposals received by the corporations are under review.

Mr. Reddy said that as per the Union government guidelines, BMTCL is not eligible to introduce buses under the same scheme.

Mobility infrastructure

As per the Union government, the scheme has been introduced to boost India's electric mobility infrastructure. The scheme provides support for the deployment of 10,000

electric buses in 169 cities in the country through a Central outlay of ₹ 20,000 crores, on public-private partnership model. The scheme would have an estimated cost of ₹ 57,613 crore, out of which support of ₹ 20,000 crore will be provided by the Union government.

The scheme will support bus operations for 10 years. The scheme will cover cities of three lakh and above population as per census 2011 including all the capital cities of Union Territories, North Eastern Region and hill States.

Under this scheme, priority will be given to cities having no organized bus service.

Fully Editable Text

Free Fonts Used

HEALTH

Everyone should give priority for maintaining health, says expert C R Chandrashekhar

EXPRESS NEWS SERVICE
@ Kalaburagi

THE year-long 75th birthday celebrations of mental health expert Dr C R Chandrashekhar across the State organised jointly by C R Chandrashekhar Sneha Balaga Bengaluru, Jilla Kannada Vaidya Sahitya Parishattu Kalaburagi and Sarvajna & Justice Shivaraj Patil PU College of Science, was inaugurated in the auditorium of Sarvajna PU

College on Tuesday.

On the occasion, renowned eye specialist Dr Uday Patil and Dr Vishwanath Reddy, skin specialist Dr P M Biradar, senior physician Dr Sangram Biradar and Medical Superintendent of GIMS Dr Shivakumar C R were felicitated with S S Patil Srestha Vaidya Prashasti award. Year-long health awareness programme in different places of the State was also inaugurated. As many 8 books aimed at giv-

ing courage to the students to read with concentration were also released on the occasion.

Honorary President of C R Chandrashekhar Sneha Balaga Na Someshwara of Bengaluru who spoke on the occasion, said that Dr C R Chandrashekhar has treated more than 1 lakh people suffering from mental problems. Dr Chandrashekhar has not only written more than 400 books on mental health as well as other health related

books on mental health but also inspired many doctors to write books. Dr Chandrashekhar has visited many schools in the State to encourage the students to face the exams with courage and has wiped off the fear among the students, Someshwara said.

In reply to the felicitation, Dr Chandrashekhar asked the people not to pray god for money, power or property but they should ask god to give good

Renowned doctors being felicitated with S S Patil Srestha Vaidhya Prashasti in Kalaburagi on Tuesday | EXPRESS

health. "Though there are more than 1.5 lakh doctors in Karnataka, we were not getting treatment at the nick of the movement. Considering this, everybody should give priority for maintaining their health," he said. "Youth were also becoming the victims of heart related diseases now a days. We should not worry for silly things, we should keep off bad habits and not eat junk food," he advised.

Mental malleability pays in the long run

The ability to stretch one's mind to meet and master challenges in our daily lives is essential to our well being. Fortunately, we are endowed with a mind that is malleable, with a brain full of chemicals that enable us to cope suitably with experiences pleasant or painful, feelings that satiate us with love, hate or apathy, anger or calm, that propel our thoughts and reactions towards enabling and ensuring equilibrium despite mood swings.

All easier said than done though, as mind and heart can be obstinate. Seeking to be the epitome of mental malleability is a slow, difficult process of managing margins within our range of responses to feelings that arise out

of travail and turmoil or perhaps even tranquility or solitude. Too much noise or too much quiet can both be unbearably deafening. Depends on our frame of mind at that moment. There is a time for each. Controlling emotions, avoiding impulsive flare ups contrasted by maintaining stony silences, are learned through passage of years by discerning the better outcome, thus building malleable maturity in encounters with self or others. Know when to speak, when to stay silent. Think before either! Nurturing these habits is rewarding. Gentleness, understanding, empathy, sympathy,

joy can be cultivated, as can resilience towards sudden bad news, relationship breakdowns, dystopic environments or natural disasters. Guarding against jumping to conclusions from hearsay or gossip gives a fillip to the elasticity of the mind, as fortunately it is capable of 'sifting the grain from the chaff'. Assess all before taking a point of view, as ample examples of deviating a thought process, are always available in 'mob mentality syndrome', by which an influencer powerfully, persuasively, blinkers the individual thought process. Avoid! Conquering these in a day is formidable task, especially as healing from

unpleasant utterances, unpalatable behavior, takes time. Acceptance empowered by adjustment in changing circumstances, is a gift of mental malleability. Co-ordinating these attributes help in countering hurdles which involuntarily intrude the mind, body and soul. The partnering of these three can deliver an alleviating approach to matters unwelcome. A spiritual dimension to our lives is empowering. All scriptures dwell on the power of the Almighty to guide our paths through adversities, carry us through calamities, assist us in dire circumstances, control our emotions and behavior, for the better good of us, even if takes time. Mental Malleability pays off in the long run...

Health Dept. has cracked down on nearly 1,500 'fake' doctors since 2007

'Most of them would have obtained degree certificates from fake medical universities in other States through correspondence courses'

Afshan Yasmeen

BENGALURU

The State Health Department has sealed clinics and laboratories run by 1,436 'fake' doctors (quacks) since 2007 till November 30.

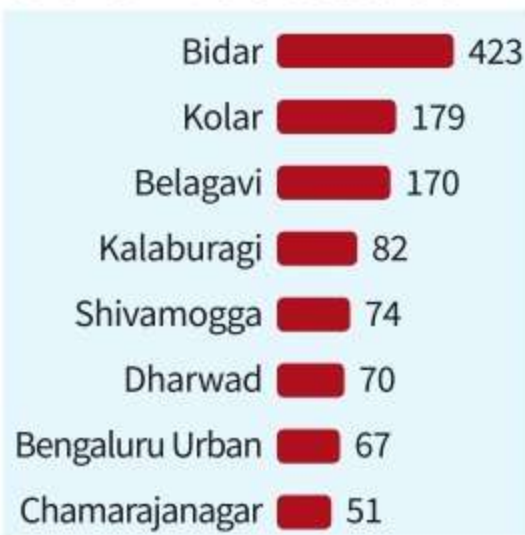
These include practitioners of Allopathy, Homoeopathy, Ayurveda, and Naturopathy, Unani, and Siddha, who do not have the necessary qualifications to practise medicine and are running clinics and laboratories illegally putting patients' health at risk.

Officials said many claimed to hold a degree in a branch of medicine and even operated in well-established nursing homes as consultants apart from running their own clinics.

Most of them would have obtained degree certificates from fake medical universities in other States through correspondence courses and have been in the business for years, officials said.

According to the district-wise break up collated by the department, Bidar tops the list with 423 fake doctors. Bidar is followed by Kolar and Belagavi

Districts with over 50 clinics sealed

where 179 and 170 facilities respectively - run by such fake doctors - have been sealed. Officials alleged that some of them have also been involved in female foeticide.

Vivek Dorai, State Deputy Director (Medical Acts), told *The Hindu* that around 400 more facilities were sealed this month after Health Commissioner Randeep D. directed District Health Officers (DHOs) to enforce the Karnataka Private Medical Establishments (KPME) Act more effectively.

This is in the wake of the recent unearthing of a sex determination racket across Bengaluru, Mandya, and Mysuru districts.

"According to the KPME Act, all private medical institutions should mandato-

rily get a KPME registration. However, it has been noticed that fake doctors who do not have the necessary qualifications to practise medicine are running clinics and laboratories illegally," he said.

"As per Section 19 of the KPME amendment Act, 2017, any person who establishes or runs an unregistered private medical institution is liable to imprisonment for a term of up to three years and a fine of ₹1 lakh. While we have information about such practitioners, implementation is challenging as we have limited powers to initiate action. While their clinics are sealed and equipment seized, they usually come out unscathed due to lack of evidence. This is mainly because of the local community support," he said.

Dr. Dorai said although there is a proposal to put up black boards displaying 'fake' in front of clinics and facilities found to be unregistered, there is no provision for this under the KPME Act. "We will have to get this provision included through an amendment and it is under discussion," he added.

Indians vulnerable to climate change-induced health issues

Institutions of local self-governance must engage with the climate and health agenda to address the climate crisis

DATA POINT

Indranil and Divya Chaudhry

More than half of India's population, living in 344 districts, face high or very high health vulnerability induced by climate change. People are increasingly being exposed to the effects of climate change, such as prolonged summers, heavy and unpredictable rains, floods and droughts, and rising sea levels and melting glaciers. As a result, they fall ill more often, face a greater risk of future ailments, lose livelihoods, get pushed into poverty, and are forced to migrate. People fight and try to adapt to these changes and prepare themselves better for future events. Vulnerability is a vector produced out of the dynamics between exposure and sensitivity on the one hand and people's ability to adapt or fight on the other.

However, the same exposure may not have the same health consequences for everyone. People who are exposed to higher green cover, have better living conditions, education, secured work, better social safety nets and resilient health systems would be able to adapt to the changes and mitigate the consequences better. People who live on the margins, whose livelihoods are not secured, and who have to pay when someone in the family falls ill will be more vulnerable to these changes.

Though there are certain universal aspects of climate change, the nature of exposure is diverse and localised – within a State, different regions or districts have different levels of exposure. As consequences also vary, vulnerabilities differ. While there must be certain universal strategies, adaptation and mitigation efforts and strategies must be localised.

In a recent paper published in *Climate Change*, we draw on the vulnerability assessment framework introduced by the Fourth As-

essment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change to measure district-level exposures, sensitivities, adaptive capacities (ACs) and health vulnerabilities. We carried out our analysis for all 640 districts of India (Census 2011) and used 50 indicators – 14 for exposure, 20 for sensitivity, and 16 for ACs – from 8 national data sources to construct separate indices for each of the three vulnerability components.

Our findings suggest that 298 districts have high or very high levels of exposure. These districts house around 52% of India's population. Almost 30% of India's population living in 184 districts are faced with very high and high sensitivity. Around 153 districts, where a fifth of India's population lives, have moderate and low AC.

The study also helps us identify the underlying causes of vulnerability which is essential in formulating appropriate multi-sectoral policy responses. For example, increasing public expenditure on health could have a significant impact on reducing out-of-pocket expenditure. Results suggest that poorly developed primary healthcare remains a major factor for high vulnerability in some districts which report high infant mortality rates and poor child health indicators. Robust primary healthcare has shown promise in effectively addressing preventable causes of mortality and morbidity in many States such as Kerala and Tamil Nadu. Primary healthcare systems also have the potential to address the impending burden of non-communicable and communicable diseases, which is likely to aggravate as a result of climate change. By facilitating early disease diagnosis, primary healthcare can reduce the burden of high-cost tertiary care.

Addressing inequalities in the distribution of various social determinants of health could reduce health vulnerability. Providing sustainable livelihood opportunities, improving working conditions,

providing people with social safety nets, and improving the education status of the population and its employability could contribute to reducing sensitivity and enhancing ACs.

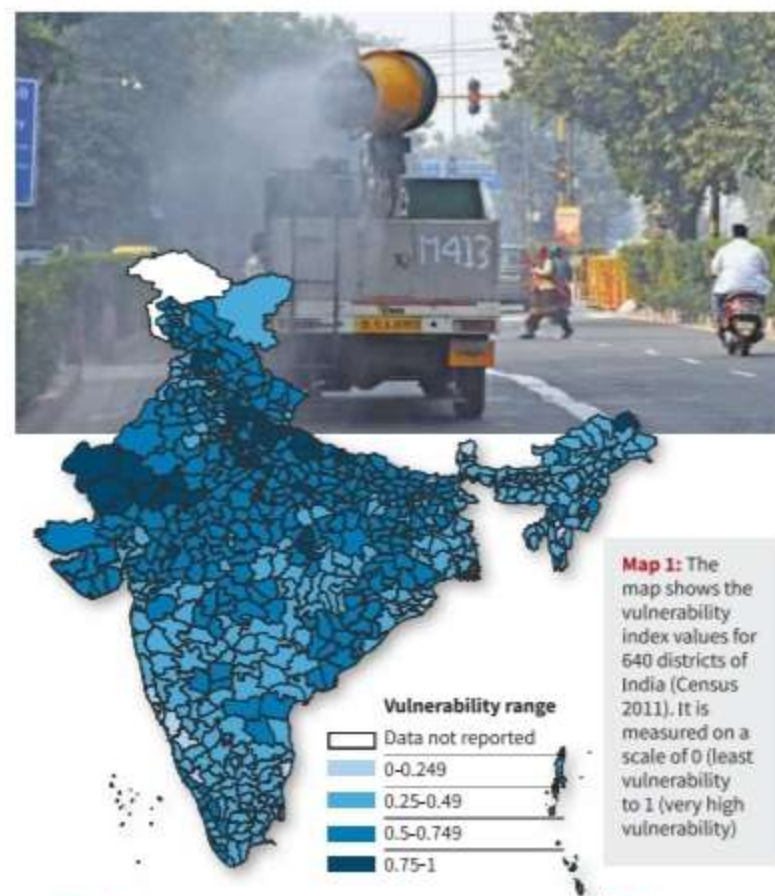
Tractable policy action needs a robust, dynamic data system. Our current health system data architecture is weak and incomplete. Institutions with access to data do not often collaborate or share data in public. People within the system hardly trust the data they themselves generate and rarely put the data to use. Further, there is limited compliance from the private sector and a lack of appreciation within policy institutions for evidence-based policymaking.

The climate crisis calls for a radical rethinking of the developmental paradigm. However, none of this can be achieved if institutions of local self-governance are not engaged with the climate and health agenda. The health system, too, should be made more accountable to the people.

Map 1 shows vulnerability index values for 640 districts (0-0.249 indicates low, 0.25-0.49 indicates moderate, 0.5-0.749 indicates high, and 0.75-1 indicates very high vulnerability). Data show that 38 districts have very high vulnerability, 306 districts have high vulnerability, 278 districts have moderate vulnerability, and 18 districts have low vulnerability. The 344 districts with very high and high vulnerability house 56% of India's population. Table 2 shows the top 5 and bottom 5 districts in terms of vulnerability. States with districts in the top 10% vulnerability range are Uttar Pradesh, Rajasthan, Madhya Pradesh, Jharkhand, Haryana, Himachal Pradesh, Punjab, Uttarakhand, Jammu and Kashmir, and Arunachal Pradesh. U.P. and Rajasthan alone have 37 and 15 districts, respectively, in the top 10% vulnerability range, M.P. has 3 districts, and Jharkhand and Haryana have 2 each. Punjab, Uttarakhand, J&K, Himachal, and Arunachal have one district each in this category.

Mapping vulnerability

The map and tables were sourced from article 'Climate change and human health: estimating district-level health vulnerabilities in the Indian context' published in *Climate Change*

Map 1: The map shows the vulnerability index values for 640 districts of India (Census 2011). It is measured on a scale of 0 (least vulnerability) to 1 (very high vulnerability)

Table 2: The table shows the top 5 and bottom 5 districts in terms of vulnerability

Districts with highest vulnerability

S.no.	State	District	Vulnerability index
1	Arunachal	Dibang Valley	1
2	U.P.	Pilibhit	0.9763486
3	M.P.	Dindori	0.9720531
4	U.P.	Baghpat	0.9382899
5	U.P.	Firozabad	0.932923

Districts with lowest vulnerability

S.no.	State	District	Vulnerability index
1	Sikkim	South District (SK)	0.1343192
2	Sikkim	East District (SK)	0.1010449
3	Goa	South Goa	0.0548047
4	Maharashtra	Sindhudurg	0.0133277
5	Goa	North Goa	0

■ 344 districts with very high and high-vulnerability house 56% of India's population

Indranil is Professor, at the School of Government and Public Policy, OP Jindal Global University

Divya Chaudhry is a doctoral candidate at the School of Government and Public Policy, OP Jindal Global University

Business Finance

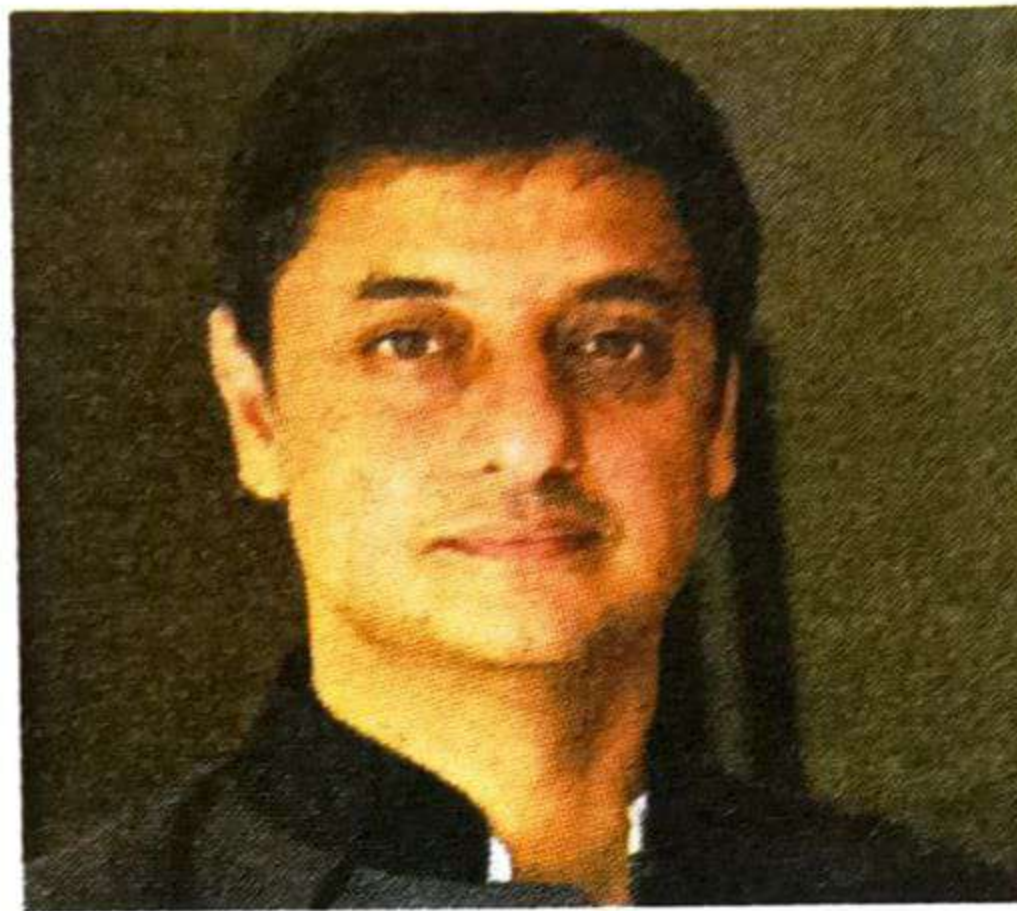
'Consumption will rise slowly in investment-led growth'

DIPAK MONDAL @ New Delhi

RESPONDING to the growing concern over sluggish consumption growth in the economy, Sanjeev Sanyal, member, Economic Advisory Council of the Prime Minister (EAC-PM), said in a high sustained growth economy both consumption and investments can't rise together.

Sanyal said a sustained high GDP growth is always investment-led and not consumption-led. He explained that if both investment and consumption grow at a high rate, savings would fall, investment-savings gap will widen and the current account will blow up. "So, sustained growth is always about investments outpacing consumption because it means that your savings rate is also increasing," said Sanyal.

In the recently announced second quarter GDP numbers, though the GDP grew at 7.6% in

real terms, private consumption grew at a meager 3% compared to gross fixed capital formation (GFCF) growing at 11% in real terms.

Right now what we are seeing, says Sanyal, is the investment led growth, and it is the only way to have a long cycle of high growth because investment can both generate demand and create the capacity to meet the demand. "Consumption is different, it increases demand but it does not create the capacity to meet the de-

mand," says Sanyal.

When asked if the economy will be able to sustain high growth in near future, he said the fact the country has been able to generate 7% GDP growth under difficult circumstances suggests that this economy is easily capable of sustaining 8% plus GDP growth rate in a benign external environment.

He also highlighted the fact that India's economic growth has come without any macroeconomic stress – inflation is not spiking up, the current account is not blowing up or foreign exchange reserves have not declined.

He further says that if the world economy is growing, interest rates are moderate and energy prices are stable, India can easily do 8%-plus growth on a sustainable basis. Sanyal refuted the claims that only urban rich and upper middle class is driving consumption in the country.

Govt rolls back plan for 20% lifetime tax on EVs

New vehicles to be taxed at 10%

BELAGAVI, DHNS

Transport Minister Ramalinga Reddy on Wednesday rolled back a proposal to levy 20% tax on electric vehicles costing above Rs 20 lakh, following a nudge from lawmakers across parties, including the ruling Congress.

Reddy had proposed 20% lifetime tax on new electric vehicles as part of the Karnataka Motor Vehicles Taxation (Second Amendment) Bill.

The Bill was passed by the Assembly after the minister agreed to drop the 20% tax proposal. The amended version of the Bill proposes 10% tax on electric vehicles.

Under the Bill, Reddy said the government will not levy lifetime tax on yellow-board cars valued at Rs 10 lakh to Rs 15 lakh and good vehicles with a capacity of 1,500-12,000 kg.

Former industries minister R V Deshpande, former deputy chief minister Dr C N Ashwath Narayan and others urged Reddy not to levy 20% tax on electric vehicles as it could discourage vehicle buyers.

The Assembly passed seven other Bills on the trot, which included a legislation to fight corruption in public

recruitment exams.

The Karnataka Public Examination (Measures for Prevention of Corruption and Unfair Means in Recruitment) Bill proposes punishment up to 10 years imprisonment and a fine of Rs 10 crore apart from confiscation of property. Also, a designated court will be set up for the trial of offences.

Piloting the Bill, Home Minister G Parameshwara said penal provisions would act as a deterrent. He said this in response to BJP member S Suresh Kumar who found the Bill to be "more of a penal law than preventive measure". Kumar said the government must consider preventive measures to curb corruption during recruitment exams by using technology.

A Bill to remove Section 7d from the Karnataka Scheduled Castes sub-allocation and Tribal sub-allocation (Planning, Allocation and Utilization of Financial Resources) Act, which allowed 'deemed expenditure' of SC/ST funds, was passed.

The Assembly also passed the Bruhat Bengaluru Mahanagara Palike and Certain Other Law (Amendment) Bill, the Karnataka High Court (Amendment) Bill, the Karnataka Civil Courts (Amendment) Bill, the Shree Renuka Yellamma Kshetra Tourism Development Board Bill and the Hampi World Heritage Area Management Authority (Amendment) Bill.

'FedEx' frauds con scared retiree of Rs 9 crore

FedEx, from Page 1

The unidentified caller told Joshi that a package in his name to Taiwan was intercepted in Mumbai as it contained illegal items like drugs. Despite Joshi pleading innocence, the "FedEx staffer" said the call would be transferred to the Mumbai Police Crime Branch.

The second caller, a purported Crime Branch officer, allegedly interrogated Joshi

and sought his details.

The following day, Joshi received another call on WhatsApp. This time, it was from a "Deputy Commissioner of Police (DCP)-rank officer from Mumbai", the victim told the police.

The impersonator told Joshi that some of his bank accounts were used for money laundering and sought his bank details and account balance for verification.

A scared Joshi did the

scammer's bidding. He was then connected over Skype to "record his statement" and was asked to transfer the sum from all his bank accounts and other holdings to a "stipulated account" for verification. All three callers spoke to Joshi in English.

"Over 15 days, Joshi transferred money to at least 25 bank accounts," a well-placed source told *DH*.

The source said that Joshi transferred his retirement

savings amounting to Rs 4.82 crore and broke several fixed deposits (FDs) at the third caller's behest. "He was under immense pressure and never told anyone. He was told that his bank accounts would be frozen and that he would be arrested." By the time Joshi realised the fraud, he had transferred Rs 9,14,97,015. When *DH* contacted the victim, he refused to comment as he was not in a state to respond to the queries.

IMF resumes Sri Lanka bailout after China's debt deal

WASHINGTON, AFP: The International Monetary Fund revived its \$2.9 billion bailout for Sri Lanka on Tuesday after the South Asian nation clinched a debt restructuring deal with China, its biggest official lender.

The IMF said its board had completed the first review of Sri Lanka's rescue package known as the Extended Fund facility (EFF) and released the second tranche of \$337 million to support economic policies and reforms.

Sri Lanka had expected the progress review to be completed by September, but *it was held up pending finan-*

cial assurances from China, which holds 52 percent of the island's bilateral debt.

IMF's mission chief for Sri Lanka, Peter Breuer, told reporters in Washington that Colombo had shared China's debt-restructuring offer with the IMF on a "strictly confidential basis."

However, it fell within the IMF's debt sustainability targets for the island, he added.

He said policy reforms were starting to bear fruit and the economy was showing signs of stabilization, but the key to a full and swift recovery was sustaining reform momentum.

Clear guidelines soon for compliance with Sebi norms: Kamath

It will set down precise standards for ESG disclosures

GYANENDRA KESHRI
NEW DELHI, DHNS

The Indian industry will soon have clear guidelines for compliance with the regulations of the Securities and Exchange Board of India (SEBI) as Industry Standards Forum set by the market regulator to develop guidelines has made a significant headway, K V Kamath, head of the industry forum said.

In August, SEBI facilitated the setting up of the 'Industry Standards Forum' under

the Chairmanship of veteran banker K V Kamath to assist in designing the implementation standards for various regulations related to stock markets.

The forum comprises representatives from three leading industry associations – Associated Chambers of Commerce & Industry (ASSOCHAM), Confederation of Indian Industry (CII) and Federation of Indian Chambers of Commerce and Industry (FICCI).

“Standard Setting process for compliance with SEBI regulations is progressing well,”

K.V. Kamath

Kamath said in a statement.

According to Kamath the Industry Standards Forum has made significant headway in “formulating precise compliance standards” for environmental, social and governance (ESG) disclosures under Business Responsibility and Sustainability Reporting (BRSR)

core framework and applicable assurance requirements.

He also informed that extensive deliberations are being conducted with industry representatives in consultation with SEBI, as per a statement released on Wednesday by CII.

Kamath added that standards for compliance with the recently

introduced requirement of verification of rumours by listed entities are also being developed.

Kamath was referring to the recently amended provisions of SEBI Listing Obligations and Disclosure Requirement (LODR) regulations, of which standards for BRSR Core, ESG assurance requirements and rumour verification have been taken up on priority by the Industry Standards Forum.

Post finalisation of the first set of standards, the Forum would take up disclosure requirements under Regulations 30 and 30A of the LODR regulations, CII noted in the statement.

SEBI chairperson Madhabi Puri Buch last week said that the market regulator is aiming at greater automation to ease compliance, supervision and standardisation of data.

KIA emerges as the most profitable airport in India in financial year 2022-23

Five other airports in Karnataka — Mangaluru, Belagavi, Hubballi, Kalaburagi, and Mysuru — collectively incurred a loss of ₹185.17 crore during the same period

Hemanth C.S.
BENGALURU

While the Kempegowda International Airport (KIA) is the most profitable airport in the country earning a profit of ₹528 crore in the financial year 2022-23, other airports in the State incurred losses during the same period.

As per information by Minister of State for Civil Aviation Gen. (Dr.) V.K. Singh (retd), in a written reply to a question in the Rajya Sabha during the ongoing winter session of Parliament, the KIA recorded a profit in 2022-23 after incurring losses in the previous two years.

In 2022-23, the KIA was the most profitable airport among public-private partnership (PPP) airports.

During the COVID-19 years, the KIA's earnings were in the red. In 2020-21, when flight operations took a complete hit owing to the travel ban imposed by the government, the KIA recorded a loss of ₹572.8 crore. In 2021-22, the airport recorded a loss of ₹376.52 crore.

The Mangaluru International Airport, the only other airport in the State to operate international

A file photo of Terminal-2 of the Kempegowda International Airport. Aviation expert Devesh Agarwal says restaurants, lounges, shops, and duty-free outlets are a major source of revenue for airports.

flights, also incurred a loss of ₹125.98 crore during 2022-23.

During 2020-21 and 2021-22, the airport incurred a loss of ₹28.97 crore and ₹82.83 crore.

The Minister's reply also states that five airports [Mangaluru, Belagavi, Hubballi, Kalaburagi, and Mysuru] collectively incurred a loss of ₹185.17 crore during 2022-2023.

During 2022-23, Belagavi incurred a loss of ₹23.84 crore, Hubballi (₹23.82 crore), Kalaburagi (₹6.45 crore), and Mysuru (₹5.68 crore). The four airports

are operated by the Airports Authority of India (AAI).

Aviation expert Devesh Agarwal said that KIA occupying the top position among the most profitable among PPP airports is no surprise.

"The restaurants, lounges, shops and duty-free outlets are a major source of revenue for airports. There are a lot more international passengers who use airports like these. On the other hand, people who tend to fly out of smaller airports do not shop or eat at the airports.

Besides, AAI-run airports do not have very good facilities in terms of food or shops," Mr. Agarwal said.

Mr. Agarwal added that another reason why small airports are in the red is because the costs incurred to hire personnel and maintain facilities are high even though the volume of traffic may be low.

"Even if you are operating just one flight you need security personnel, administrative staff, air traffic controllers, airport managers, and so on. So the cost incurred is quite high," Mr. Agarwal added.

Centre nudging us towards financial crisis, says Kerala

In a suit in SC, Kerala says State has the exclusive power to regulate its finances; it contends that Centre's recent actions, amendments, executive orders have reduced Kerala to a state of penury

Krishnadas Rajagopal

NEW DELHI

Kerala has filed a suit in the Supreme Court accusing the Centre of violating the federal structure of governance and causing "severe damage to the economy of a small State with meagre resources" by interfering with its finances.

The suit said a State, in a federal system of governance, had the exclusive power to regulate its finance through preparation and management of its budget and borrowings.

The State, represented by advocate C.K. Sasi, contended that recent actions,

amendments and executive orders by the Centre were calculated to reduce Kerala to a state of penury.

Net Borrowing Ceiling

Kerala said the Centre had imposed a Net Borrowing Ceiling on the State in a way to limit its borrowings

 Unless the Net Borrowing Ceiling, as fixed by the Kerala Fiscal Responsibility Act, 2003, is restored, the State is apprehensive that its treasury operations will be starkly curtailed

KERALA GOVERNMENT

from all sources, including the open market. The Centre had also imposed conditions on the State taking loans from outside India. Kerala said the Centre's orders had "brought the operation of the State's Budget to a grave crisis".

"Unless the Net Borrowing Ceiling, as fixed by the Kerala Fiscal Responsibility Act, 2003, based on which the State Budget has been drawn up and approved by the legislature is restored, the State is legitimately apprehensive that its treasury operations will be halted or starkly curtailed. This is a dire situation looming ahead and the immediate consequences to the State will be catastrophic," the suit highlighted. Kerala said it had already suffered a cumulative expenditure loss or resource deficiency of ₹1,07,513.09 crores over fiscal year period between 2016-2023.

EPFO releases FAQ on higher PF pension implementation

A. M. Jigeeesh

NEW DELHI

More than a year after the Supreme Court's verdict on higher Provident Fund pension, the Employees Provident Fund Organisation (EPFO) has sent to all its units a set of frequently asked questions (FAQ) on implementing the verdict.

Trade unions and employers' representatives have been seeking clarity from the EPFO on the matter, especially on accessing the past records of an employee while validating the joint options seeking higher pension based on higher wages. The FAQ document answers nine questions on the implementation of the Supreme Court verdict.

The EPFO says that the FAQ document is an updated version, but members of the EPFO's Central Board of Trustees (CBT) said they had been demanding a set of FAQs for many months.

Thanking Labour Minister Bhupender Yadav for is-

The document answers nine questions.

During the FAQ, K.E. Raghunathan, CBT member representing the employers, said, "If this was issued a few months back, it would have saved the confusion among the pensioners and also the EPFO officers." The workers' representative in the CBT, A.K. Padmanabhan, also welcomed the FAQs.

On documentary evidence that must be attached along with the joint option, the EPFO has clarified that the following should be there – details of the employer's share of PF contribution remitted with employee's pay exceeding

the prevalent statutory wage ceiling of ₹5,000/₹6,500/₹15,000 per month; the certificate that the administrative charges payable by employer have been remitted; and proof that the PF account of the employee has been updated with interest in accordance with the employees' pension scheme on the basis of their contribution received. The FAQ document also maintains that it will be the duty of the concerned officers to collect all the relevant certificates from the employers.

It says that the date of commencement of pension will determine the applicable formula for calculation of pensionable service, pensionable salary, and pension. The pensionable salary of an applicant will be calculated based on the average monthly pay drawn during the contributory period of service in the span of 60 months preceding the date of exit from the membership of the pension fund.

Centre revives plan to simplify GST rates

Govt. rejigs group of ministers on rates' simplification after long pause; while there are four main GST rate slabs, there are a dozen in practice

Vikas Dhoot

NEW DELHI

In a clear signal that the GST rate rationalisation exercise is back on the Centre's agenda after being in deep freeze, the government has reconstituted the ministerial group of the GST Council that was tasked with recommending the simplification of the complex tax structure and a rejig of its multiple rates.

The group of ministers (GoM) on GST rate rationalisation, which was headed by former Karnataka CM Basavaraj Bommai since its formation in 2021, had been in suspended animation since the BJP's loss in the State's assembly elections this May.

Top revenue officials had indicated in early 2023 that the GST rates' rejig and simplification, long-awaited by the industry, was off the table for a while. Karnataka's revenue minister Krishna Byre Gowda has been included in the reconstituted ministerial group, but the convenor's role for the seven-member GoM has now been assigned to Uttar Pradesh Finance Minister Suresh Kumar Khanna.

While there are four main GST rate slabs of 5%, 12%, 18% and 28%, there are about a dozen different rates in practice, while some goods attract a zero rate. This is further complicated as some items whose

Back in play

The agenda of rationalising GST rates re-enters policymakers' radar with the Centre reconstituting a ministerial group

■ Centre includes Karnataka's revenue minister Krishna Byre Gowda in the reconstituted ministerial group

■ Officials in 2023 indicated GST rates' simplification, long-awaited by the industry, was off the table for a while

■ Tax experts, industry leaders argue that too many rates lead to tremendous compliance-related problems

tax rates depend on their packaging, like specified food products, or selling prices, for instance, in the case of footwear and hotel rooms.

Long pending demand

Tax experts and industry captains have been urging the government to restart the stalled rate rationalisation plan, especially as GST revenues have stabilised at a healthy ₹1.6 lakh crore-plus level in recent months.

"I think the ministerial group's reconstitution indicates that the GST rate restructuring and simplification agenda are back on policy makers' radar," said Sacchidananda Mukherjee, professor at the National Institute of Public Finance and Policy. "Too many tax rates lead to tremendous compliance-related problems," he further added.

"The government also understands the need to simplify the rate structure so that price-based tax set-

ting goes away and the multiple rates are reduced for ease of tax compliance for industry as well as the Revenue Department, while giving investors more certainty," he averred.

The GoM, whose terms of reference remain unchanged, may also make recommendations on the future of the GST Compensation Cess.

At its last meeting in October, the GST Council initiated parleys on a "perspective plan" to impose a cess or surcharge on top of GST levies after March 2026, when the GST Compensation Cess is due to expire.

Last week, Confederation of Indian Industry president R. Dinesh told *The Hindu* that it was time to simplify the GST rates to a three-slab structure to make it easier to do business and reduce litigations arising from classification disputes. He also called for a review of the GST Compensation Cess.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಗದು ವ್ಯವಹಾರದೇ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯ

ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಗದುರಹಿತ ವ್ಯವಹಾರ ಚುರುಕುಗೊಳಿಸಲು ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಹಣ ಮಾತ್ರ ಇನ್ನೂ ತಾನೇ ರಾಜ ಎಂಬಂತೆ ಪಾರಮ್ಯ ಮೆರೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ವಿಶೇಷತಃ ದೇಶದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಇದರದೇ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ. ಹೀಗಾಗಿ ಎಟಿಎಂಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ರಾಜ ಮರ್ಯಾದೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನ ಮಾರ್ಚ್ ಹೊತ್ತಿಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಗದು ವ್ಯವಹಾರ ಶೇ.235ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. ಎಟಿಎಂ ಜಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಭಾರತದ ಸಾಧನೆ ಜಾಗತಿಕ ಸರಾಸರಿಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ದಶಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ 165 ಎಟಿಎಂಗಳಿವೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ಪೇಮೆಂಟ್ ವ್ಯವಹಾರ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರೂ, ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದಷ್ಟು ಜನರು ಇನ್ನೂ ನಗದು ವ್ಯವಹಾರವನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಗದು ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಜನತೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯಲು ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ದೇಶದ ವಿವಿಧ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ 5,192 ಜನರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿತು. ಈ ಪೈಕಿ ಸುಮಾರು ಶೇ.54ರಷ್ಟು ಜನರು ನಗದು ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಒಲವು ತೋರಿದರು. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 2.5-2.6 ಲಕ್ಷ ಎಟಿಎಂಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇಂದು ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ಜಿಡಿಪಿಗೆ(ಸಮಗ್ರ ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪನ್ನ) ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಕೊಡುಗೆ ಅರ್ಧಭಾಗದಷ್ಟಿದೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೇಳೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಟಿಎಂಗಳ ಕೊರತೆ ತಲೆದೋರಿತು ಎಂದಾದರೆ ಆಗುವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಊಹಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯ. ಹೀಗಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಎಟಿಎಂಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ಒತ್ತಾಯ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲೇ ಇದೆ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಸಬಲೀಕರಣ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಸಾಮಾಜಿಕ ಯೋಜನೆಗಳ ನೇರ ಸೌಲಭ್ಯ ಅಥವಾ ನಗದು ವರ್ಗಾವಣೆ(ಡಿಬಿಟಿ) ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಲು ಕ್ಯಾಶ್ ಇನ್ ಕ್ಯಾಶ್ ಟೀಟ್(ಸಿಕ್ಕೋ) ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ಸಿಕ್ಕೋ ಆಪರೇಟರ್‌ಗಳು ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಿಕ್ಕೋಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರತಿ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 23 ರೂ ವೆಚ್ಚ ತಗಲುತ್ತದೆ. ಆದರೆ 14-15 ರೂ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆಕರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕೋ ವ್ಯವಹಾರ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಈ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಹತ್ತಿರದಿಂದ ಬಲ್ಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಸಿಕ್ಕೋ ಆಪರೇಟರ್‌ಗಳ ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸ್ಪಂದಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ, ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಂದಿಗೂ ಎಟಿಎಂ ಜಾಲವನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಬಾರದು. ಅವುಗಳು ನಗದು ವ್ಯವಹಾರ ಇನ್ನೂ ಬಲಿಷ್ಠವಾಗಿರುವ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಆರ್ಥಿಕ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಕಾಣ್ಕೆ ನೀಡಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದು, ಹಣ ರಾಜನಾಗಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಿರುವೆಡೆ ಎಟಿಎಂ ಅದರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ. ಆರ್ ಬಿ ಐ ಸಮೀಕ್ಷೆಯು ಈ ಸತ್ಯವನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ.

Shambolic United, Sevilla consigned to the sidelines in Europe

CHAMPIONS LEAGUE

Associated Press

PARIS

The Champions League proved too tough for Manchester United and Sevilla. Now, even the consolation Europa League spot is out of reach. Both teams were eliminated from European competition on Tuesday night to finish bottom of their groups.

Three-time Champions League winner United needed to beat Bayern Munich at home and hope for a favourable result in the other Group A game but lost 1-0 to the six-time winner. Instead, unheralded Danish side Copenhagen qualified in second place after beating Turkish

Killer blow: Bayern's Coman dumps United out of Europe with this strike. GETTY IMAGES

team Galatasaray 1-0 at home. Galatasaray finished third to qualify for the Europa League knockout round playoff above last-place United.

Defending Europa League champion Sevilla lost 1-2 at Lens to finish bottom of Group B as the French team finished third.

The results: Lens 2 (Frankowski

63-pen, Fulgini 90+6) bt Sevilla 1 (Ramos 79-pen); PSV 1 (Vertessen 50) drew with Arsenal 1 (Nketiah 42); Napoli 2 (Saatci 9-og, Osimhen 33) bt Sporting Braga 0. Union Berlin 2 (Volland 45+1, Kral 85) lost to Real Madrid 3 (Joselu 61, 72, Ceballos 89); Inter Milan 0 drew with Real Sociedad 0; Salzburg 1 (Susic 57) lost to Benfica 3 (Di Maria 32, Rafa 45+1, Cabral 90+2); Manchester United 0 lost to Bayern Munich 1 (Coman 71); Copenhagen 1 (Lerager 58) bt Galatasaray 0.

England will hope to foil dream start to Harmanpreet's legacy as a Test captain

India could look for a two-seamer-three-spinner combination, given that any sign of grass on the wicket was meticulously removed over the course of the day; Heather Knight's England, meanwhile, features players comfortable with red ball cricket

ENGLAND IN INDIA

Lavanya L
NAVI MUMBAI

When there is an 802-day gap between two Test matches, one can't fault the Indian think tank for struggling to strike a balance between backing proven warhorses and picking horses for courses for the one-off Test match at the D.Y. Patil Stadium here from Thursday.

England features players comfortable and excited about red ball cricket – from Knight herself to Tammy Beaumont, who comes into this Test after a scintillating 208 in the Trent Bridge Test earlier this year.

England's trump card, though, is undoubtedly Sophie Ecclestone, who romps into this game as an automatic starter with seven wickets in three games in the recently concluded T20I series. When India and England sparred in the Bristol Test, Ecclestone took eight wickets to leave India struggling for air after which Sneha Rana and Taniya Bhatia pulled off a marvellous rescue act.

Maia Bouchier looks primed to partner Beaumont, given the hard yards she put in at the nets. Sophia Dunkley – who has been woefully out of form

Wide open: India's selection choices may look simple or challenging, depending on what the coach and captain want to prioritise in this game. EMMANUAL YOGINI

for far longer than she would like – might not be out of the picture, given the added option of leg spin she provides. Lauren Filer's 116 kmph rippers make her a good candidate to make the England XI and might help her edge out namesake Lauren Bell.

"The heat and humidity

means conversations of an extra batter and extra bowler come up and we're leaning towards an extra bowler," Knight said

Only Harmanpreet and Smriti Mandhana remain from the 2014 side that faced South Africa. India's selection choices may look simple or challenging de-

pending on what the coach and captain want to prioritise in this game.

Given that any sign of grass on the wicket at the D.Y. Patil Stadium was meticulously shaved off over the course of the day, India could look for two-seamer-three-spinner combination, falling back on the

tried and tested trio of Deepti Sharma, Sneha Rana and Rajeshwari Gayakwad. Renuka Singh and Pooja Vastrakar can saddle pace duties.

England is set to play its 100th Test match, which will make it the first nation to get to the mark. With a more assured and sea-

If there is one bowler, she knows she will play but if there is a back-up they will know if they don't do well someone else will take their place

HARMANPREET

I am desperate to win a Test match. It'll be satisfying to have a good four days and then wind up with a win and head home for Christmas

KNIGHT

soned outfit, Knight and Co. might have a slight edge over the home team.

The teams (from):

India: Harmanpreet Kaur (Capt.), Smriti Mandhana, Jemimah Rodrigues, Shafali Verma, Deepti Sharma, Harleen Deol, Shubha Sathesh, Meghna Singh, Pooja Vastrakar, Yastika Bhatia, Richa Ghosh, Sneha Rana, Saika Ishaque, Renuka Singh, Titas Sadhu and Rajeshwari Gayakwad.

England: Heather Knight (Capt.), Alice Capsey, Danni Wyatt, Sophia Dunkley, Nat Sciver-Brunt, Tammy Beaumont, Bess Heath, Amy Jones, Maia Bouchier, Lauren Bell, Kate Cross, Charlotte Dean, Sophie Ecclestone, and Lauren Filer.

Match starts at 9.30 a.m.

ಮೇಜರ್ ಧ್ಯಾನ್ ಚಂದ್ ಖೇಲ್ ರತ್ನ ಆವಾರ್ಡ್‌ಗೆ ಸಾತ್ವಿಕ್ ರಾಂಕಿರೆಡ್ಡಿ, ಚಿರಾಗ್ ಶೆಟ್ಟಿ ಹೆಸರು ಅರ್ಜುನ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಶಮಿ ಹೆಸರು ಶಿಫಾರಸು

ದೆಹಲಿ: ಈಚೇಗೆ ನಡೆದ ಐಸಿಸಿ ವಿಶ್ವಕಪ್ ಏಕದಿನ ಟೂರ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಬೌಲಿಂಗ್ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಮೋಘ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಿ ಮಿಂಚಿದ ಮೊಹ್ಮದ್ ಶಮಿ ಹೆಸರು ಅರ್ಜುನ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಬಿಸಿಸಿಐ ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಕ್ರೀಡಾ ಸಾಧನೆ ನೀಡಲಾಗುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ಎರಡನೇ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಕ್ರೀಡಾ ಗೌರವ ಇದಾಗಿದೆ. ವಿಶ್ವಕಪ್‌ನ ಮೊದಲ ನಾಲ್ಕು ಪಂದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಸಿಗದಿದ್ದರೂ, ಹಾರ್ಡಿಕ್ ಪಾಂಡ್ಯ ಗಾಯಗೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಆಡುವ ಬಳಗದಲ್ಲಿ ಶಮಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರು. ನಂತರ ಪ್ರತಿ ಪಂದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾಚ್ ವಿನ್ನಿಂಗ್ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಿದರು.

12.6ರ ಸರಾಸರಿ ಮತ್ತು 5.68ರ ಎಕಾನಮಿ ದರದಲ್ಲಿ 15 ವಿಕೆಟ್ ಕಬಳಿಸಿದರು. ವಿಶ್ವಕಪ್ ಮುಕ್ತಾಯದ ವೇಳೆಗೆ 7 ಇನ್ನಿಂಗ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ 3 ಬಾರಿ 5 ವಿಕೆಟ್ ಪಡೆದು ಒಟ್ಟಾರೆ 24 ವಿಕೆಟ್ ಕಬಳಿಸಿ

ಅರ್ಜುನ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಶಿಫಾರಸಾದ ಆಟಗಾರರು	
ಆಟಗಾರರು	ವಿಭಾಗ
ಅಜಯ್ ರೆಡ್ಡಿ	ಅಂಧ ಕ್ರಿಕೆಟ್
ಓಜಸ್ ಪ್ರವೀಣ್ ಡಿಯೋಟಾಲೆ	ಆರ್ಚರಿ
ಅದಿತಿ ಗೋಪಿಚಂದ್ ಸ್ವಾಮಿ	ಆರ್ಚರಿ
ಶೀತಲ್ ದೇವಿ	ಪ್ಯಾರಾ ಆರ್ಚರಿ
ಪಾರುಲ್ ಚೌಧರಿ	ಅಥ್ಲೆಟಿಕ್ಸ್
ಎಂ ಶ್ರೀಶಂಕರ್	ಅಥ್ಲೆಟಿಕ್ಸ್
ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಹುಸಾಮುದ್ದೀನ್	ಬಾಕ್ಸಿಂಗ್

ಟಾಪ್ ಬೌಲರ್ ಆಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದರು. ಈ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅರ್ಜುನ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಾಗಿ ಕ್ರೀಡಾ ಸಚಿವಾಲಯಕ್ಕೆ ಮೊಹ್ಮದ್ ಶಮಿ ಹೆಸರನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
ಧ್ಯಾನ್ ಚಂದ್ ಜೀವಮಾನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ: ಕವಿತಾ (ಕಬಡ್ಡಿ), ಮಂಜುಷಾ ಕನ್ವರ್ (ಬ್ಯಾಡ್ಮಿಂಟನ್)

ಆರ್ ವೈಶಾಲಿ	ಚೆಸ್
ದಿವ್ಯಾಕೃತಿ ಸಿಂಗ್	ಈಕೆಸಿಯನ್
ಅನುಷ್ ಅಗರ್ವಾಲಾ	ಈಕೆಸಿಯನ್
ದೀಕ್ಷಾ ದಾಗರ್	ಗಾಲ್ಫ್
ಕ್ರಿಶನ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಪಾಠಕ್	ಹಾಕಿ
ಸುಶೀಲಾ ಚಾನು	ಹಾಕಿ
ಪಿಂಕಿ	ಲಾನ್ ಬಾಲ್
ಐಶ್ವರಿ ಪ್ರತಾಪ್ ಸಿಂಗ್ ತೋಮರ್	ಶೂಟಿಂಗ್
ಆಂಟಿಮ್ ಪಂಫಲ್	ಕುಸ್ತಿ
ಐಹಿಕಾ ಮುಖರ್ಜಿ	ಟೇಬಲ್ ಟೆನ್ನಿಸ್

ವಿನೀತ್ ಕುಮಾರ್ ಶರ್ಮಾ (ಹಾಕಿ).
ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ: ಗಣೇಶ್ ಪ್ರಭಾಕರನ್ (ಮಲ್ಲಕಂಬ), ಮಹಾವೀರ್ ಸೈನಿ (ಪ್ಯಾರಾ ಅಥ್ಲೆಟಿಕ್ಸ್), ಲಲಿತ ಕುಮಾರ್ (ಕುಸ್ತಿ), ಆರ್ ಬಿ ರಮೇಶ್ (ಚೆಸ್), ಶಿವೇಂದ್ರ ಸಿಂಗ್ (ಹಾಕಿ).

ಒಂದು ಪಂದ್ಯ ಗೆದ್ದು ಮುನ್ನಡೆ ಸಾಧಿಸಿರುವ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ ತಂಡಕ್ಕೆ ಸವಾಲೊಡ್ಡಲು ಸೂರ್ಯನ ಪಡೆ ಸಿದ್ಧ

ಗೆದ್ದು ಸಮಬಲ ಸಾಧಿಸುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತ ತಂಡ

ಜೋಹಾನ್ಸಬರ್ಗ್: ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ ವಿರುದ್ಧದ 3 ಪಂದ್ಯಗಳ ಟಿ20 ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ 1-0 ಹಿನ್ನಡೆ ಅನುಭವಿಸಿರುವ ಭಾರತ ತಂಡ ಅಂತಿಮ ಪಂದ್ಯವನ್ನಾಡಲು ಸಜ್ಜಾಗಿದೆ. ಮೊದಲ ಪಂದ್ಯ ಮಳೆಯಿಂದ ರದ್ದು ಗೊಂಡಿತ್ತು. ಗುರುವಾರ ನಡೆಯುವ ಪಂದ್ಯ ಸೂರ್ಯಕುಮಾರ್ ಪಡೆಗೆ ಮಾಡು ಇಲ್ಲವೇ ಮಡಿ ಪಂದ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸರಣಿ ಸೋಲು ತಪ್ಪಿಸಲು ಈ ಪಂದ್ಯ ಗೆಲ್ಲಬೇಕಿದೆ.

ದ್ವಿತೀಯ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಪ್ರದರ್ಶನ ತೋರದ ಜಿತೇಶ್ ಶರ್ಮ ಅವರನ್ನು ಮತ್ತು ತಿಲಕ್ ವರ್ಮ ಅವರನ್ನು ಕೈ ಬಿಟ್ಟು ಈ ಪಂದ್ಯಕ್ಕೆ ರುತುರಾಜ್ ಗಾಯಕ್ವಾಡ್ ಮತ್ತು ಇಶಾನ್ ಕಿಶನ್ ಅವರನ್ನು ಕಣಕ್ಕಿಳಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ. ಉಭಯ ಆಟಗಾರರು

ಉತ್ತಮ ಫಾರ್ಮ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅವರನ್ನು ಕಳೆದ ಪಂದ್ಯಕ್ಕೆ ಬೆಂಚ್ ಕಾಯಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಹಿರಿಯ ಮಾಜಿ ಆಟಗಾರರು ಬಿಸಿಸಿಐ ವಿರುದ್ಧ ಅಪಸ್ವರ ಎತ್ತಿದ್ದರು.

ವಿಶ್ವಕಪ್ ಆಡಿ ಬಂದ ಶುಭಮನ್ ಗಿಲ್ ಕಳೆದ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಖಾತೆ ತೆರೆಯಲು ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದರಿ. 2 ಎಸೆತ ಎದುರಿಸಿ ಶೂನ್ಯಕ್ಕೆ ಔಟ್ ಆಗಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಮೂರನೇ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ನಿಂತು ಆಡುವ ಮೂಲಕ ತಂಡಕ್ಕೆ ಆಸರೆಯಾಗಬೇಕು. ಜತೆಗೆ ಅನುಭವಿ ಬೌಲರ್ ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಸಿರಾಜ್ ತಮ್ಮ ಎಸೆತಗಳಿಗೆ ಸಾಣೆ ಹಿಡಿಯಬೇಕಿದೆ. ದುಬಾರಿ ರನ್ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಮಳೆ ಭೀತಿ ಇಲ್ಲ

ವೆದರ್ಕಾಪ್ ಮುನ್ಸೂಚನೆಯ ಪ್ರಕಾರ, ಜೋಹಾನ್ಸಬರ್ಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಠ ತಾಪಮಾನ 26 ಡಿಗ್ರಿ ಸೆ. ಮತ್ತು ಕನಿಷ್ಠ 17 ಡಿಗ್ರಿ ಸೆ. ಇರಲಿದೆ. ಮಳೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಶೇ.5ರಷ್ಟು ಇರಲಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಪಂದ್ಯ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಡೆಯಲಿದೆ. ಮೊದಲ ಪಂದ್ಯ ಮಳೆಯಿಂದ ರದ್ದುಗೊಂಡಿತ್ತು. ದ್ವಿತೀಯ ಪಂದ್ಯವೂ ಮಳೆಯಿಂದ ಅಡಚಣೆಯಾಗಿ 15 ಓವರ್‌ಗಳ ಪಂದ್ಯ ನಡೆದಿತ್ತು.

ದಿನದ ಮೊದಲ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಟೈಟಾನ್ಸ್ ತಲೈವಾಸ್‌ಗೆ ಶರಣು | ಕೊನೆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಮಾಲ್

ಹಾಲಿ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಗೆ ಗುಮ್ಮಿದ ಬುಲ್ಸ್

ಬೆಂಗಳೂರು: ಅತ್ಯಂತ ರೋಚಕವಾಗಿ ಸಾಗಿದ, ಕಬಡ್ಡಿ ಅಭಿಮಾನಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಉಸಿರು ಬಿಗಿ ಹಿಡಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದ, ಹಾಲಿ ಚಾಂಪಿಯನ್ ಜೈಪುರ ಪಿಂಕ್ ಪ್ಯಾಂಥರ್ಸ್ ಎದುರಿನ ಪ್ರೊ ಕಬಡ್ಡಿ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಬುಲ್ಸ್ ಕೊನೆಗೂ ಗೆಲುವು ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸು ಕಂಡಿದೆ. ಕೊನೆಯ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸುರ್ಜಿತ್ ಸಿಂಗ್ ಮಾಡಿದ ಟ್ಯಾಕಲ್ ಫಲವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಗೆಲುವಿನ ನಗೆ ಬೀರಿತು.

ತವರಿನ ಅಂಗಳವಾದ ಕಂಠೀರವ ಒಳಾಂಗಣ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ದಿನದ ದ್ವಿತೀಯ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಇತ್ತಂಡಗಳು ಗೆಲುವಿಗಾಗಿ ಜಿದ್ದಾಜಿದ್ದಿನ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದವು. ಹೀಗಾಗಿ ಮೊದಲಾರ್ಧದ ಆಟ 17-14 ಅಂಕದಿಂದ ಕೊನೆಗೊಂಡಿತು. ಅಂತಿಮ ರೇಡ್ ಮಾಡಿದ ವಿಕಾಸ್ ಖಂಡೋಲಾ ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿಯುವಾಗ ಜೆರ್ಸಿ ಎಳೆದ ಅಂಕುಶ್‌ಗೆ ಅಂಪೈರ್ ಗ್ರೀನ್ ಕಾರ್ಡ್ ನೀಡಿದರು. ಇದಕ್ಕೂ ಮುನ್ನವೇ ಅವರು ವಾರ್ನಿಂಗ್ ಪಡೆಯುವ ಹಳದಿ ಕಾರ್ಡ್ ಕೂಡ ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಗ್ರೀನ್ ಕಾರ್ಡ್ ಪಡೆದ ಕಾರಣ ದ್ವಿತೀಯಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಆಡ ಆರಂಭವಾದಾಗ 2 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದರು. ಮೊದಲ ಅವಧಿಯ ಆಟದಲ್ಲಿ ಅವರು ಟ್ಯಾಕಲ್ ಮೂಲಕ 4 ಅಂಕ ಗಳಿಸಿದ್ದರು.

ಬೆಂಗಳೂರು ಬುಲ್ಸ್ ಪರ ಅಮೋಘ ರೇಡಿಂಗ್ ನಡೆಸಿದ ಭರತ್ ಕುಮಾರ್ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸ್ ಖಂಡೋಲಾ ಮೊದಲ ಅವಧಿಯ ಆಟದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ 6 ಮತ್ತು 3 ಅಂಕ ಕಲೆಹಾಕಿದರು. ದ್ವಿತೀಯಾರ್ಧದಲ್ಲಿಯೂ ಮಿಂಚಿನ ರೇಡಿಂಗ್ ನಡೆಸಿ ಗಮನಸೆಳೆದರು. ಅವಧಿಯ ಆಟದಲ್ಲಿ ಪ್ಯಾಂಥರ್ಸ್ ತಂಡವನ್ನು ಆಲ್‌ಔಟ್ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದ ಬುಲ್ಸ್ ಅಂಕದ ಮುನ್ನಡೆ ಸಾಧಿಸಿತು.

ಕೋಚ್ ರಣಧೀರ್ ಸಿಂಗ್ ಬುಲ್ಸ್ ತಂಡಕ್ಕೆ ವಿರಾಮದ ವೇಳೆ ಹಲವು ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟರು. ಕೋಚ್ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಂತೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಆಡಿದ ಬುಲ್ಸ್

ತಲೈವಾಸ್‌ಗೆ ತಲೆಬಾಗಿ ದ ಟೈಟಾನ್ಸ್
ದಿನದ ಮೊದಲ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ನರೇಂದರ್ (10) ಅವರ ರೇಡಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಸಾಹಿಲ್ ಗುಲಿಯಾ (7) ಡಿಫೆಂಡಿಂಗ್ ಆಟಕ್ಕೆ ತಡೆಯೊಡುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾದ ತೆಲುಗು ಟೈಟಾನ್ಸ್ ತಂಡ ತಮಿಳು ತಲೈವಾಸ್ ವಿರುದ್ಧ 38-36 ಅಂಕಗಳಿಂದ ಸೋಲು ಕಂಡಿದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಗೆಲುವಿನ ಖಾತೆ ತರೆಯುವ ಇರಾದೆಯೊಂದಿಗೆ ಆಡಿಲಿಳಿದ ತೆಲುಗು ತಂಡಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ನಿರಾಸೆಯಾಗಿದೆ. ಸ್ಟಾರ್ ಆಟಗಾರ ಪವನ್ ಸೆಹ್ರಾವತ್ ಅವರು ತೆಲುಗು ಟೈಟಾನ್ಸ್ ತಂಡದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅವರು ಈ ಹಿಂದೆ ಬುಲ್ಸ್ ತಂಡದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ರೇಡಿಂಗ್ ಕಮಾಲ್ ತೋರಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ 17 ರೇಡ್ ಮಾಡಿ ಗಳಿಸಿದ್ದು ಕೇವಲ 7 ಅಂಕ ಉಳಿದ 10 ರೇಡ್‌ಗಳು ಅಂಕ ರಹಿತವಾಗಿತ್ತು.

ಆಟಗಾರರು ಕೊನೆಗೂ ಹಾಲಿ ಚಾಂಪಿಯನರನ್ನು ಮಟ್ಟಹಾಕುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸು ಸಾಧಿಸಿದರು. ಸತತವಾಗಿ

ನರೇಂದರ್ ಆರ್ಭಟ

ತಮಿಳು ಪರ ನರೇಂದರ್ ಒಟ್ಟು 16 ಬಾರಿ ಎದುರಾಳಿ ಕೋಟಿಗೆ ನುಗ್ಗಿ 10 ಅಂಕ ಕದಿಯುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸು ಕಂಡರು. ಪಪ್ ಆಟಗಾರ ಸಾಹಿಲ್ ಗುಲಿಯಾ ಅಭಿಮನ್ನುವಿಗೆ ರಚಿಸಿದ ಚಕ್ರವ್ಯೂಹದಂತೆ ಕೋಟಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಎದುರಾಳಿ ರೇಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿದರು. ಇವರ ಈ ಕೋಟಿಯನ್ನು ಕೆಡವಲು ಟೈಟಾನ್ಸ್‌ಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಗುಲಿಯಾ 7 ಅಂಕ ಗಳಿಸಿದರು. ಉಳಿದಂತೆ ರೇಡರ್ ಅಜಿಂಕೃ ಪವಾರ್, ಜತೀನ್ ಮತ್ತು ನಿತೀನ್ ಸಿಂಗ್ ತಲಾ 4 ಅಂಕ ಕಲೆಹಾಕಿದರು. ತೆಲುಗು ಪರ ಪವನ್ ಸೆಹ್ರಾವತ್ (7), ಮಿಲಾದ್ (4), ಅಜಿತ್ (4), ರಾಬಿನ್ ಚೌಧರಿ (7), ಸಂಜೀವ್ (6) ಅಂಕ ಗಳಿಸಿದರು.

ಮಿಂಚಿದ ಸುರ್ಜಿತ್ ಸಿಂಗ್

ಕೊನೆಯ ರೇಡ್ ಜೈಪುರ ತಂಡಕ್ಕೆ ಲಭಿಸಿತು. ಆಗ ಅಂಕ 31-30 ಇತ್ತು. ಬುಲ್ಸ್ ಒಂದು ಅಂಕದ ಮುನ್ನಡೆಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಆದರೆ ಜೈಪುರ ಈ ರೇಡ್‌ನಲ್ಲಿ 2 ಅಂಕ ಗಳಿಸಿದರೆ ಗೆಲ್ಲಬಹುದಿತ್ತು. ಒಂದು ಅಂಕ ಪಡೆದರೆ ಪಂದ್ಯವನ್ನು ಟೈ ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು. ಎಲ್ಲ ಅವಕಾಶಗಳು ಜೈಪುರ ಪರವಾಗಿಯೇ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳದ ಸುರ್ಜಿತ್ ಸಿಂಗ್ ಅವರು ಟ್ಯಾಕಲ್ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಬುಲ್ಸ್‌ಗೆ ರೋಚಕ ಗೆಲುವು ತಂದುಕೊಟ್ಟರು. ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಬುಲ್ಸ್ ಪರ ವಿಕಾಸ್ ಕಂಡೋಲಾ (11), ಭರತ್ (9) ಮತ್ತು ಸೌರಭ್ ನಂದಲ್ (5) ಅಂಕಗಳಿಸಿದರು.

ಟ್ಯಾಕಲ್ ಮತ್ತು ರೇಡಿಂಗ್ ಮೂಲಕ ಅಂಕಗಳಿಸಿ ನೆರದಿದ್ದ ತವರಿನ ಅಭಿಮಾನಿಗಳಿಗೆ ಭರಪೂರ ರಂಜನೆ ಒದಗಿಸಿದರು. ಅಂತಿಮವಾಗಿ 32-30 ಅಂಕದ ಗೆಲುವು ಸಾಧಿಸಿತು.

EDITORIAL

NEWS

Editorial

Gaza, a new pointer to India's changed world view

India's tortuous stand on the ongoing Israel-Gaza conflict reveals a fascinating portrait of the recent evolution of its foreign policy. For decades after Independence, India's approach to the world was guided by its historical experience of western colonialism. After 200 years of a foreign country speaking for it on the world stage, newly-independent Indians, led by the fiercely anti-colonial Jawaharlal Nehru, were not willing to surrender their freedom to make their own decisions by joining either alliance in the Cold War. "Strategic autonomy" thus became an obsession, leading to the birth of "non-alignment", or equidistance between the superpowers.

It was a complicated stance. As a leading voice for decolonisation, Indian moralism against imperialism and apartheid often manifested itself as anti-westernism, and indeed on such matters it often found itself ranged alongside the USSR and against the West, even while the country's steadfast adherence to democracy and diversity at home endeared it to liberals in the West.

When the United Nations voted in 1947 to partition the former British Mandate Territory of Palestine into two states, Israel and Palestine, India voted against. As the victim of a British-driven partition of its own territory to favour a religious minority (when Pakistan was carved out of India's stooped shoulders by the departing imperial power), it had no desire to acquiesce in another partition to create a Jewish state. India argued for a single secular state for both Jews and Arabs in Palestine, much like the state it had established for itself. It was, however, outvoted on the matter.

When Israel was indeed established, India duly extended recognition, but kept relations at consular level for more than four decades. In the meantime, it became the first non-Arab country to recognise the Palestine Liberation Organisation (PLO) in 1974, and to formally extend recognition to the Palestinian state in 1988. It was only in 1992 that relations with Israel were also upgraded to Ambassadorial level.

The turning point

The onset of Pakistan-enabled Islamic militancy against India, however, prompted New Delhi to see greater merit in warmer relations with Tel Aviv. With both countries sharing similar enemies in Islamist extremists, and both enduring terrorist attacks from self-declared holy warriors, security and intelligence co-operation between the two countries began to grow. Gradually, political and diplomatic relations blossomed.

At the same time, successive Indian governments, conscious of the sympathies of India's own substantial Muslim population,

Shashi Tharoor

a third-term member of the Lok Sabha (Congress), representing Thiruvananthapuram, is a former Under-Secretary-General of the United Nations, former Minister of State for External Affairs, and former Chairman of the Parliamentary Standing Committee on External Affairs. He has written extensively on international relations and foreign policy

Despite many areas of continuity, India's foreign policy has begun to change in key areas under the Narendra Modi government

continued to extend support to the PLO. When Yasser Arafat abandoned the gun for a peaceful solution to the long-simmering conflict, India too became a votary of the two-state solution, calling for Palestinians and Israelis to live in security and dignity behind recognised borders in their own lands. Today, India is one of a handful of countries to maintain Ambassadors in both Tel Aviv and Ramallah.

The India-Israel relationship has appreciably strengthened in recent years, with Israel becoming a vital source of defence equipment, intelligence co-operation and, reports allege, of surveillance software for use by Prime Minister Narendra Modi's increasingly autocratic government against its own domestic opponents and critics. The personal warmth exhibited by Prime Ministers Benjamin Netanyahu and Narendra Modi in their meetings symbolises the extent of their closeness. Mr. Modi became the first Indian Prime Minister to visit Israel and Mr. Netanyahu has twice travelled the other way.

So when terror struck Israel on October 7 with the killings of 1,400 and the abductions of 200 more of its citizens, Mr. Modi was swift to respond, tweeting that India stood in "solidarity with Israel in this difficult hour". A second tweet soon followed, in similar vein, as did a telephone call of support to Mr. Netanyahu. The Israeli retribution was loudly cheered on by supporters of Mr. Modi's ruling Bharatiya Janata Party, whose antipathy to India's Muslims is no secret.

The erosion of India's one-sidedness

The mounting death toll in Gaza from Israeli bombardment and the relentless media coverage of the destruction of neighbourhoods, hospitals and places of worship, however, began to erode the one-sidedness of India's stand. After some days, the country's External Affairs Ministry put out a statement voicing support for the "resumption of direct negotiations towards establishing a sovereign, independent and viable state of Palestine, living within secure and recognised borders, side by side at peace with Israel".

But the Prime Minister's Twitter-finger was not so quickly deployed. A call to Palestinian President Mahmoud Abbas, to convey his condolences for the loss of innocent lives as a result of the bombing of the al-Ahli Arab Hospital, was all he managed to do to express sympathy for the victims of Israeli retribution in Gaza. Though Mr. Abbas is in Ramallah and has no control over Gaza, since he heads the Fatah faction of the PLO to which Hamas is unalterably opposed, Mr. Modi no doubt believed this would redress the balance that had been disturbed by his uncritical support for Israel.

India then announced that Mr. Modi had

"reiterated India's long-standing principled position on the Israel-Palestine issue".

And yet, when the United Nations General Assembly voted by an overwhelming majority to call for an "immediate, durable and sustainable humanitarian truce", India chose to abstain, on the grounds that the resolution had failed to condemn the terror attacks of October 7. But several other countries, including France – historically an ally of Israel – had voted for the resolution while, in a speech explaining their vote, deploring its failure to condemn terrorism. India's stand was, in other words, more pro-Israeli than France's – and France, unlike India, was historically an ally of Israel.

It struck many as odd, to put it mildly, that the land of Mahatma Gandhi did not vote for peace, and that a country which calls itself the voice of the Global South took a stand that isolated it from the rest of the Global South. Though a corrective occurred at the United Nations General Assembly this week, when India finally joined the overwhelming majority (153 to 10, with 23 abstentions) to vote, for the first time, in favour of a resolution in the UN General Assembly that demanded an immediate humanitarian ceasefire in the conflict, the echoes of the previous vote have not died down.

China's rise, an American affinity

Despite many areas of continuity, India's foreign policy has begun to change in important areas under Mr. Modi, arguably beyond recognition on the Israel issue, and more subtly in other areas. The rise of China has already prompted a greater affinity to the United States and its strategic concerns about Beijing's intentions, concerns which New Delhi has good reason to share after the killing of 20 soldiers in Galwan in June 2020.

It was not surprising, therefore, that, in keeping with its new receptivity to U.S. strategic thinking, India associated itself with the reorientation of the geopolitics of the Middle East following the Abraham Accords, joining a quadrilateral dialogue dubbed the "I2U2" (India, Israel, the United Arab Emirates and the United States). The G-20 summit in New Delhi announced IMEC (India-Middle East-Europe-Economic Corridor), an India-Middle Eastern Economic Co-operation initiative whose trade route would go from India through Saudi Arabia to the Israeli port of Haifa.

Though that scheme now lies in ruins along with most of Gaza, the intentions are clear. With Russia a decreasingly useful partner in global geopolitics, and China nibbling away at India's disputed frontier with it, the makings of a fundamental reorientation have become apparent. Gaza is the latest manifestation of a perceptible change in India's view of the world.

Article 370 judgment is a case of constitutional monism

More than four years after the abrogation of Article 370, the Supreme Court of India, on Monday, unanimously upheld the actions of the Indian government. While much of the discourse around the judgment has focused on the question of statehood, it is important to remember that the special status of Jammu and Kashmir (J&K) was really at the heart of the matter.

To arrive at its conclusions, the Court employs a historical, textual, and structural interpretation of the Constitution of India, and all three approaches are deeply informed by constitutional monism. Here are three sites where the Court employs a monist reading of the Constitution, and why this sets a dangerous precedent for federalism in India.

Federalism and constitutional sovereignty

The monism that is reflected in the judgment imagines the Union Constitution as the sole bearer of internal and external sovereignty. While this may be true, Article 370 laid down an elaborate framework for the distribution of powers and authority between the Union and the State governments. This was affirmed by the J&K Constituent Assembly and not just as an interim measure pending total integration. Its Basic Principles committee's report, based on which the State Constitution was drafted, stated: 'The sovereignty of the State resides in the people thereof and shall except in regard to matters specifically entrusted to the Union be exercised on their behalf by the various organs of the State...the State's legislature will have powers to make laws for the State in respect of all matters falling within the sphere of its residuary sovereignty'.

By focusing more on the particular concept of sovereignty 'which requires no subordination to another body', the Court ends up refusing to recognise the shared sovereignty model of Article

Zaid Deva

is a lawyer based in Srinagar

Such a judicial reading in a context that defies monism also affects federalism and constitutional democracy

370. After all, sovereignty in federal constitutions is not a binary concept restricted to a simple 'is' or 'isn't' classification. Rather, it encompasses various dimensions and exists along a spectrum of degrees.

The contingency of the presidential power

Another site where the Court's monism operates is in its reading of Clause 3 of Article 370. The Court rejects the argument that Article 370 had gained permanence after the dissolution of the Constituent Assembly as this 'is premised on the understanding that the constitutional body had unbridled power to alter the constitutional integration of the State with the Union'. The Court also relies on Clause 3 to hold that Clause 1 could be operated without the concurrence of the State government since 'the effect of applying all the provisions of the Constitution to Jammu and Kashmir through the exercise of power under Article 370(1)(d) is the same as issuing a notification under Article 370(3)'.

In a constitutional democracy, no body or institution has unbridled powers. Further, Clause 3 of Article 370 is primarily concerned with the relationship of two powers and not just the status or the relationship of the power-bearing entities. The proviso to Clause 3 makes it clear that the presidential power to abrogate Article 370 was *contingent* on the recommendation of the Constituent Assembly.

As it is in the nature of the presidential powers under Clause 3 to be contingent on the Constituent Assembly, this limitation does not die with the dissolution of the Assembly. The relation of powers here does not mean that the President becomes 'subordinate' to the Constituent Assembly but that power as a federal arrangement has been distributed across multiple axes under Article 370. The interpretation of Clause 1 that the Court offers is based on syllogistic reasoning but one that collapses the

question of the nature of powers into the question of the effect of powers.

Holding that the President has the untrammelled power to abrogate Article 370 and order a total application of the Indian Constitution to the State to the effect that the State's Constitution becomes inoperative is an 'unbridled power' that defies the logic of federalism and constitutional democracy.

State's views on its future

The judgment's monism imagines popular sovereignty as a monolith where since the views of an individual State for the purposes of reorganisation are not binding on Parliament, Parliament, therefore, is well placed to speak for the state. Justice Sanjay Kaul holds that 'views are to be taken from the entire nation via the Parliament, as the issue leading to the reorganisation affects the nation as a whole'.

There are many sites within the Constitution where a recommendatory power is vested in a body. Merely because that power may not be binding does not mean that the power can be taken over by another body or that power need not be exercised because at its heart lies the question of agency. The inevitable conclusion that one arrives at is that the popular sovereignty of a State's people *vis-à-vis* the State becomes subordinate to the popular sovereignty of the entire nation *vis-à-vis* the Union as well as the States. This is particularly worrying in the context of J&K where the threshold for reorganising the State was historically much higher compared to the other States.

By relying on a monist reading of the Constitution, in a context that defies monism, the Court has not only upheld the abrogation of Article 370 but has also put its stamp of approval on the silencing, and rendering inconsequential, of the voice of the people of the former State of J&K.

GENDER INEQUALITY IN JOBS GROWS AFTER POST-PANDEMIC CHURN

THE latest data on women's employment in India once again proves that gender bias is alive and kicking. As more companies returned to only-in-office work after the pandemic, the share of women in salaried jobs in urban India decreased from 54 percent in the first quarter of this financial year to 52.8 percent in the second. This is of concern because the Periodic Labour Force Survey shows that the latest-reported quarter had the lowest urban wage employment of any quarter in the last six years. The share of self-employed women rose to 40.3 percent from 39.2 percent during the same period. So women as fixed income earners, considered a more desirable form of earning, declined at the expense of self-employed women—a euphemism for unpaid household and farm work, or jobs at small enterprises.

An IIM Ahmedabad study released in February this year estimated that women spend 7.2 hours on unpaid domestic work, compared to 2.8 hours spent by men. If all women were paid for their household and other chores, it would amount to 7.5 percent of India's GDP, said an SBI report in March 2023. An Azim Premji University study supported these observations and added that self-employment went up 14 percent to nearly 65 percent between June 2018 and December 2022. Some other indicators paint a similar picture. The nation's female labour force participation rose to just under 33 percent after the pandemic from 30 percent before—lower than in Nepal, Bangladesh and Sri Lanka. The wage gap, while narrower than in the early 2000s, is still wide—by the end of calendar 2022, women earned 76 percent of what men in similar jobs did.

The upper echelons of the corporate world are no better. Women account for only 24.7 percent of all independent directors; their number slips to 19.7 percent for directorships of companies registered under the Companies Act of 2013. The main factors discouraging women's employment are deeply entrenched patriarchal prejudices and safety concerns. We have seen that the pressure of long hours of unpaid family work also goes against their ability to get regular employment. Apart from passing resolutions and running promotional campaigns, the private and public sectors must put their money where their mouth is. They should begin a recruitment drive aimed at ensuring a more inclusive work environment.

DECCAN HERALD

ESTABLISHED 1948

3 CMs: BJP's high command message

The choice of Chief Ministers for the three states of Chhattisgarh, Madhya Pradesh and Rajasthan, where the BJP won impressive victories in the recent Assembly elections, has the clear imprint of the party's central leadership, especially of the power and authority of Prime Minister Narendra Modi and Home Minister Amit Shah. In all the three states, the established and known leadership has been cast aside and new leaders have been selected to lead the government. On Sunday, Vishnu Deo Sai, a tribal leader, was chosen as the next Chief Minister of Chhattisgarh. In the next two days, the names of OBC leader Mohan Yadav and first-time MLA Bhajan Lal Sharma were announced for the top positions in Madhya Pradesh and Rajasthan, respectively. Though all the names were surprises, there are clear political plans behind each of them and these are for the longer term for the party.

Vishnu Deo Sai has ministerial and organisational experience and his choice is being considered as a sign of the importance the party gives to the tribal community, which forms about 30% of the state's population and 9% of the national demographics. It is also projected as an extension of the election of Draupadi Murmu as President. In Madhya Pradesh, Mohan Yadav belongs to the dominant OBC community and his choice is expected to have an impact in UP and Bihar, too. He also has two deputies, Rajendra Shukla and Jagdish Devda, who belong to the Brahmin and SC communities, bringing about a caste balance in the ministry. In Rajasthan, where forward castes have prominence in politics, Bhajan Lal Sharma is from the Brahmin community, while his deputies Diya Kumari and Premchand Bairwa are from the Rajput and Dalit communities. Apart from caste and community, regional representation has also been a factor in each state.

The new Chief Ministers represent a generational shift for the party. Leaders of the Vajpayee-Advani era – Raman Singh, Shivraj Singh Chauhan and Vasundhara Raje Scindia – have been made to give way to new leaders. This was indicated even during the election campaign when these leaders were not projected as chief ministerial candidates. The new leaders are also ideologically rooted, with close links to the ABVP/RSS. The choices do not have any particular significance for the 2024 elections. The message actually is that the party will rely on the Prime Minister's appeal, issues like the Ayodhya temple which will open next month, the Article 370 judgement and the caste balances and social engineering it has been working on. Another important message is that the BJP is also a party driven completely by the high command, with all important decisions coming from the top.

**Established
leaders have
been made to
step aside and
new leaders
chosen by
Delhi**

ಬಿಸಿಪ್ರಳಯ ಕುರಿತ ಜನಜಾಗೃತಿಗೆಂದು ಈಗ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳೇ ಬಂಡಾಯಕ್ಕಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ ದುಬೈ ಶೃಂಗಸಭೆ, ಬರೀ ಶೃಂಗಾರಸಭೆ

ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಶೇಷ

ನಾಗೇಶ ಹೆಗಡೆ

ದುಬೈ ಎಂದರೆ ಭೋಗಲಾಲಸೆಗಳ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ; ಕೊಳ್ಳುಬಾಕರ ಸ್ವರ್ಗ. ಅಲ್ಲಿನ ಮರಳುಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಗರ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ 12 ಸಾವಿರ ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದ ಅಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದಿಂದ ಮರಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಿ ತಂದಿದ್ದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮೋಜಿನ ಹಿಮಕ್ರೀಡೆಗೆಂದು ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಗಳ ಕೃತಕ ಬೆಟ್ಟವನ್ನೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಿದೆ. 62 ಪಂಚತಾರಾ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳು ಅಲ್ಲಿವೆ. ದುಬೈ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದೇ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ತೈಲ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲೊಂದಾದ ಯುಎಇ (ಸಂಯುಕ್ತ ಅರಬ್ ಎಮಿರೇಟ್ಸ್) ಎಂಬ ದೇಶದಲ್ಲಿ. ಮನುಷ್ಯರ ವಾಸಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದ ನೆಲವನ್ನು ತೈಲಶಕ್ತಿಯಿಂದಾಗಿಯೇ ಕೆಲವೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿಭೋಗದ ನೆಲೆಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಂಥ ದುಬೈಯಲ್ಲಿ ಜಾಗತಿಕ ತಾಪಮಾನ ಏರಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಯಲೆಂದು ಈ ಬಾರಿ 28ನೇ ಜಾಗತಿಕ ಶೃಂಗಸಭೆ (ಕಾಪ್‌28) ಏರ್ಪಾಡಾಗಿತ್ತು. ತೈಲಶಕ್ತಿಗೆ ವಿದಾಯ ಹೇಳಲೇಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಬೇಕಿದ್ದ ಈ ಶೃಂಗಸಭೆಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಯುಎಇಯ ಅತಿದೊಡ್ಡ ತೈಲ ಕಂಪನಿಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಡಾ. ಸುಲ್ತಾನ್ ಅಹ್ಮದ್ ಅಲ್ ಜೇಬರ್ ನಿಯುಕ್ತಿಗೊಂಡಿದ್ದರು. ತೈಲಶಕ್ತಿಯ ಪರಮೋಚ್ಚ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಇದು ಇದುವರೆಗಿನ ಅತ್ಯಂತ ವೈಭವದ ಶೃಂಗಸಭೆ ಎಂದು ದಾಖಲಾಯಿತು. ನವೆಂಬರ್ 30ರಿಂದ ಆರಂಭವಾದ ಸಭೆಗಾಗಿ 2,848 ವಿಮಾನಗಳು ಬಂದಿಳಿದವು. ಸುಮಾರು ಇನ್ನೂರು ದೇಶಗಳ 84 ಸಾವಿರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಮಹಾಮೇಳ ಅದಾಗಿತ್ತು. ಇಥಿಯೋಪಿಯಾದಿಂದ ಜೀವಂತ ಮರಗಳನ್ನೇ ತಂದು ಕಾಡನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕಿಡಲಾಗಿತ್ತು.

ತಾಪಮಾನ ಏರಿಕೆಯಿಂದ ಜೀವಮಂಡಲವನ್ನು ಉಳಿಸಲೆಂದು ಈ ವಾರ್ಷಿಕ ಕಾಪ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಖಾಸಗಿ ಕಂಪನಿಗಳು, ಪರಿಸರವಾದಿಗಳು, ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು, ಉದ್ಯಮಿಗಳು, ಚಿಂತಕರು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಘಟನೆಗಳ ವಕ್ತಾರರು ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲರ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ಹೇರಬಯಸುವ ಪ್ರತಿಭಟನಾಕಾರರ ಸಮೂಹಕ್ಕೂ ಅಲ್ಲಿ ಜಾಗವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಳಗೆ ವಿವಿಧ ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಧೀರ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗಲೇ ಹೊರಗಡೆ ದೀವಿಭಾಷಣ, ಫೋಷಣೆ, ಹಾಡು, ಕುಣಿತ, ಅಣಕುನಾಟಕ, ಭದ್ರನೃತ್ಯ ಹಾಗೂ ಆದಿವಾಸಿಗಳ ಅಸಲಿ ವೇಷಗಳು ಮಾಧ್ಯಮಗಳಿಗೆ ರಂಜನೆಯನ್ನೂ ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ಯುಎಇಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿಭಟನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ, ಪ್ರತಿಭಟನಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗಂದೇ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯೇ ಅಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಅಲ್ಲೂ ಅರಬ್ ದೊರೆಗಳ ಹೆಸರು, ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ನಿಷೇಧವಿತ್ತು. 'ಖಾಸಗಿ ವಿಮಾನಗಳ ಸಂಚಾರವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿ' ಎಂದು ಹಿಂದಿನ ಹತ್ತಾರು ಶೃಂಗಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದ್ದರೂ ಈ ಬಾರಿ ಅವುಗಳ ಸಂತೆಯೇ ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿತ್ತು. ಬ್ರಿಟನ್

ಒಂದರಿಂದಲೇ ಪ್ರಧಾನಿ ರಿಷಿ ಸುನಕ್, ಕಿಂಗ್ ಚಾರ್ಲ್ಸ್, ಡೇವಿಡ್ ಕ್ಯಾಮರೂನ್ ಮೂವರೂ ಮೂರು ಖಾಸಗಿ ವಿಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿಳಿದಿದ್ದರು.

ಮುತ್ತದ್ದಿಗಳ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತೈಲದ್ದೇ ಜಟಾಪಟ. ಭೂತಾಪ ಏರಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಇಂಗಾಲವನ್ನು ಮತ್ತೆ ನೆಲದೊಳಕ್ಕೆ ತೂರಿಸುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ತೈಲ-ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ (ಒಪೆಕ್) ಒತ್ತು ಇತ್ತೇ ಹೊರತು ಇಂಧನ ತೈಲದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಲು ಯಾರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಈಗಿನ್ನೂ ಸಿದ್ಧಿಸಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೊಂದು ಇಂಗಾಲವನ್ನು ಭೂಗರ್ಭಕ್ಕೆ ತೂರಿಸಿದರೆ ಅಡ್ಡ ಪರಿಣಾಮ ಏನೆಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೇಲಾಗಿ ತೀರ ದುಬಾರಿ. ಆದರಿಂದ ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ಹೊರೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ ವಿನಾ ತೈಲ ಉತ್ಪಾದಕರಿಗೆ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ; ಆದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು 'ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ನಂದಿಕೆ ಇದೆ' ಎಂದು ಒತ್ತಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ತೈಲ ಬಳಕೆಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳಿಗಲ್ಲ ಅಡ್ಡಗಾಲು ಹಾಕಲೆಂದೇ 2,400ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ತೈಲಾಧಿಪತಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಡಿಸೆಂಬರ್ 12ರಂದೇ ಸಭೆ ಮುಗಿಯಬೇಕಿದ್ದರೂ ನಿನ್ನೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದವರೆಗೂ ಅವರು ತಮ್ಮ ಪಟ್ಟನ್ನು ಸಡಿಲಿಸಿಲ್ಲ. ಇತರ ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ಹಳೇ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳಿಗೆ ಸಹಿ ಬಿತ್ತು. ಬಡರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಬರ-ನೆರೆ-ಬೆಂಕಿಯ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆಂದು ಶ್ರೀಮಂತ ದೇಶಗಳು 100 ಶತಕೋಟಿ ಡಾಲರ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮತ್ತೆ ಮುನ್ನೆಲೆಗೆ ಬಂತು (ಇದುವರೆಗೆ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿದ್ದು ಬರಿ 70 ಕೋಟಿ ಡಾಲರ್). ಬಡದೇಶಗಳ ಪ್ರತಿ ನಿಧಿಗಳಂತೂ ಕಂಗೆಟ್ಟಿದ್ದರು. 'ನಮ್ಮದೇ ಮೃತ್ಯುದಂಡಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಲು ನಾವಿಲ್ಲಿ ಬಂದಂತಾಯ್ತು?' ಎಂದಳು, ಸಮೋವಾ ದ್ವೀಪದೇಶದ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ದ್ರಿಯಾನಾ ಫೀಯಮ್.

ಈ ಬಾರಿಯ ವಿಶೇಷ ಏನೆಂದರೆ, ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳೇ ಪ್ರತಿಭಟನೆಗೆ ಇಳಿದಿದ್ದು. ದುಬೈಯಲ್ಲ, ವಿವಿಧ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ರಾಜಧಾನಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ದೀವಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಇದಕ್ಕಂದೇ ಅವರು 'ಬಂಡಾಯ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು' ಎಂಬ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು 2021ರಲ್ಲೇ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ (ನೋಡಿ: scientistrebellion.org). ಅವರ ಪ್ರಕಾರ ಪಟ್ಟಭದ್ರ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು, ಉದ್ಯಮಪತಿಗಳು ಮತ್ತು ಧವಳಕೀರ್ತಿಯ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಬರೀ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಲ ಮಿಂಚುತ್ತಿದೆ. ಭೂತಾಪ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ತುರ್ತಾಗಿ ಉಗ್ರ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಜೀವಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಉಳಿಗಾಲವಿಲ್ಲ. 'ತುರ್ತು ಕ್ರಮ ಬೇಕಿದೆ. ಆದರೆ ಕಳೆದ

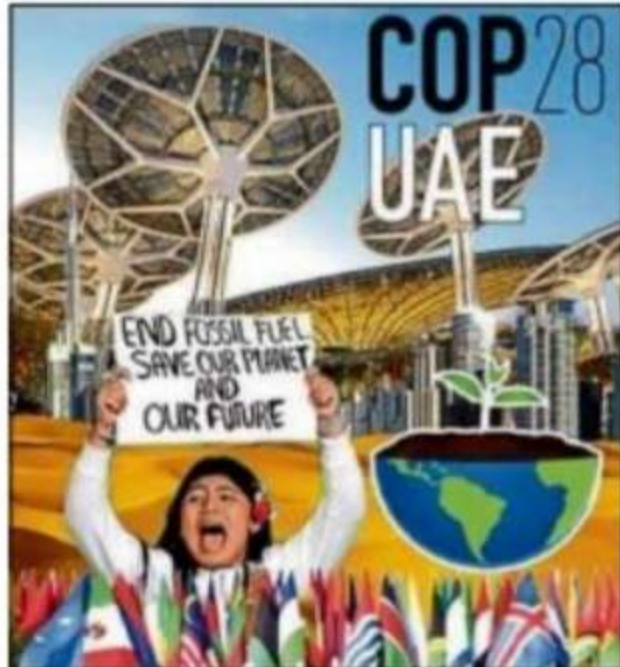
30 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಶೃಂಗಸಭೆ, ಆಶ್ವಾಸನೆ, ಪೊಳ್ಳು ಫೋಷಣೆಗಳೇ ಆಗುತ್ತಿವೆ, ಕಾರ್ಬನ್ ಮಟ್ಟ ಏರುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಾಗಿ ನಾವು ಈ ವೈಫಲ್ಯವನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ಕೂತಿರಬೇಕೆ?' ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ, ನಾರ್ವೆಯ ಜೀವವಿಜ್ಞಾನಿ ಫರ್ನಾಂಡೊ ರಾಸಿಮೊ.

ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳೆಂದರೆ ಸತ್ಯಶೋಧನೆ ಮಾಡುತ್ತ ನಿರ್ಲಿಪ್ತರಾಗಿರಬೇಕು ಎಂಬ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ಈ ಬಂಡಾಯಗಾರರು ಧಿಕ್ಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. 'ಅದೆಷ್ಟೊಂದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಾವು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿ, ಶಿಫಾರಸು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಾಧ್ಯಮಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲವೂ ವಿಫಲವಾಗಿವೆ. ಜೀವಲೋಕದ ಉಳಿವಿಗಾಗಿ ಈಗ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ' ಎಂದು ಇವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರೀನ್‌ಪೀಸ್ ಯೋಧರ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಇವರು ಕಲ್ಲಿದ್ದಲನ್ನು ಸಾಗಿಸುವ ರೈಲಿನ ಹಳಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಕೂರುತ್ತಾರೆ. ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯಕ್ಕೆ ನುಸುಳಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ಬಿಸಿಪ್ರಳಯದ ಕುರಿತು ದಿಢೀರ್ ಲೆಕ್ಚರ್‌ಕೋ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಸಿನಿಮಾ ಫಲಕಗಳ ಮೇಲೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪ್ರಬಂಧಗಳ ದೊಡ್ಡ ಹೆಡ್‌ಲೈನ್ ಗಳನ್ನು ಅಂಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಪ್ರತಿಭಟನೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದಂಥ ತತ್ವವರ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಉದ್ವ ಪಟ್ಟಿಯೇ ಅವರ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ನಲ್ಲಿದೆ.

ಈ ಬಾರಿ ಬಂಡಾಯ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ದುಬೈ ಶೃಂಗಸಭೆಗೆ ಮುನ್ನ ಒಂದು ಸಾಮೂಹಿಕ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರು: 'ನಾವು ನಿಜಕ್ಕೂ ಕಂಗಾಲಾಗಿದ್ದೇವೆ; ನಮಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸಹಾಯ ಬೇಕಿದೆ. ನೀವು ಯಾರೇ ಆಗಿರಿ, ಎಲ್ಲೇ ಇರಿ, ಕ್ಲೈಮೇಟ್ ಚಳವಳಿಗೆ ಧುಮುಕಿ. ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ ಅಥವಾ ಸಂಘಟನೆಗೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಿ. ಕ್ಲೈಮೇಟ್ ಕುರಿತು ಎಲ್ಲೇ ಸಭೆ ನಡೆದರೂ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಿ' ಎಂದು ಈ ಪತ್ರಕ್ಕೆ 1,447 ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಸಹಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಆದೇಶದ ಮೇರೆಗೆ ತಾಪಮಾನ ಏರಿಕೆಯ ಗತಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸುತ್ತಿರುವ 33 ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ('ನಾವೆಲ್ಲ ಉತ್ತಮ ಪೂರ್ವಜರಾಗೋಣ' ಎಂದು ಹಿಂದಿನ ಈಜಿಪ್ಟ್ ಶೃಂಗಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಈ ಅಂಕಣದ ಹೆಡ್‌ಲೈನ್ ಆಗಿತ್ತು).

ಆಹ್ಲದಾಬಾದ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ 'ಜಾಗತಿಕ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ'ದ ಮಹಿಳಾ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಡಾ. ಮಿನಾಲ್ ಪಾಶಕ್ ಕೂಡ ಈಗಿನ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. 'ನನಗಂತೂ ಸಿಟ್ಟೇ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಎಂಥದೇ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಾಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟು ನಾವು ಸಂಶೋಧನ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆದರೂ ಎಷ್ಟೇ ಮಹತ್ವದ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಘಂಟಾಘೋಷ ಹೇಳಿದರೂ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ವಿಶ್ವನಾಯಕರಿಗೆ ಯಾಕಿದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೋ?' ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಅಂಥ ವಿಶ್ವನಾಯಕರ ವಿರುದ್ಧ ಶೃಂಗಸಭೆಯ ಅವರಣದಲ್ಲಿ ಮೊಳಗುತ್ತಿದ್ದ ಫೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕುವ ಯತ್ನ ಈ ಬಾರಿ ಜಾಸ್ತಿಯೇ ಇತ್ತು. ಆದರೆ, ಸಭೆಯ ಒಳಗೆ ವೇದಿಕೆ ಏರಿ 12 ವರ್ಷದ ಮಣಿಪುರದ ಬಾಲಕಿ ಲಿಸ್ಪಿಯಾ ಕಂಗುಜಮ್ ಎಂಬಾಕೆ ಕೂಗಿದ ಫೋಷಣೆ ಮಾತ್ರ ನೂರಾರು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಳಗಿತು. 'ಫಾಸಿಲ್ ಇಂಧನಗಳಿಗೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕಿ' ಎಂದು ಅವಳು ಕೂಗಿದಾಗ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಭರ್ಜರಿ ಚಪ್ಪಾಳೆ ಬಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವಳಿಗೇ ಶೃಂಗಸಭೆಯಿಂದ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಬಿತ್ತು.

ಅಷ್ಟಕ್ಕೂ ಸ್ಮಾರಕವನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಯಾರು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು?

ಕೆಲ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕನ್ನಡದ ನಟರೊಬ್ಬರು ಟ್ವಿಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರು- 'ನಮ್ಮ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಮಾರಕ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಅಸೆ ಇಲ್ಲ, ನಾವು ಸತ್ತ ನಂತರ ನಮ್ಮ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಸ್ಮಾರಕ ಕಟ್ಟಬೇಡಿ. ಸರಕಾರವೇನಾದರೂ ಅಂಥ ಸ್ಮಾರಕ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ನೀವು ಬಯಸಿದರೆ, ನೀವೇ ಒಂದು ಎಕರೆ ಜಾಗವನ್ನು ಬದುಕಿದ್ದಾಗಲೇ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಿ. ನಿಮ್ಮ ನಂತರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತದೆ.'

ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆ ಅನಿಸಿತು. ತಾನು ಸತ್ತ ನಂತರ ಸರಕಾರ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಿಸಲಿ ಎಂದು ಆಸೆಪಡುವವರಿಗೆ, ಅವರ ಅಭಿಮಾನಿಗಳಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಸ್ಲವಾ ಭೇಸರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೃತವ್ಯಕ್ತಿ ಸಾಯುವ ಮೊದಲೇ ನೀಡಿದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದು ಸರೀನಾ, ತಪ್ಪಾ ಎಂಬ ಚರ್ಚೆ, ವಿವಾದ ಉದ್ಭವಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿಧನರಾದವರು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರೂ, ಚರ್ಚೆ, ಜಗಳ, ವಿವಾದವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ನಿಧನರಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಾದ ನಂತರವೂ ಈ ವಿವಾದ ಮಾತ್ರ ಮುಂದುವರಿದಿರುತ್ತದೆ. ನಿಧನರಾದವರಿಗೆ ಇವ್ಯಾವೂ ಬೇಕಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಭಗವಂತನ ಪಾದ ಸೇರಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಬದುಕಿರುವವರು ಸತ್ತವರಿಗಾಗಿ ಕಿತ್ತಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಅಷ್ಟಕ್ಕೂ ಸ್ಮಾರಕವನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು? ಯಾರು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು? ಯಾಕೆ ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು? ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಸ್ಪಷ್ಟನೆ ಇದ್ದಂತಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದ ಮುಂದೆ ಯಾವ ನೀತಿ ಇದ್ದಂತಿಲ್ಲ. ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜಕ್ಕೂ ಖಚಿತ ನಿಲುವು ಎಂಬುದು ಇದ್ದಂತಿಲ್ಲ. ಗಣ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಿಸುವುದು ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಆದರೆ ಮೃತ ವ್ಯಕ್ತಿ ಗಣ್ಯ ಹೌದೋ, ಅಲ್ಲವೋ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುವವರು ಯಾರು? ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನದಂಡವೇನು? ಅದಕ್ಕೊಂದು ಸ್ಮಾರಕ-ಸಂಹಿತೆ ಎಂಬುದೇನಾದರೂ ಇದೆಯೇ? ಅಥವಾ ಆಯಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಸರಕಾರದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಿಗೆ ಅನಿಸುವುದೇ ಸಂಹಿತೆಯೇ? ಅವರ ತೀರ್ಮಾನವೇ ಅಂತಿಮವೇ?

ರಾಷ್ಟ್ರಪಿತ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ಅವರಿಗೆ ದಿಲ್ಲಿಯ ರಾಜಘಾಟ್ ನಲ್ಲಿ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದ ಮೊದಲ ಪ್ರಧಾನಿಯಾಗಿದ್ದ ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರು ಅವರಿಗೆ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಭವ್ಯ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ 'ಶಾಂತಿವನ' ಎಂದು ಹೆಸರು. ನಂತರ ಪ್ರಧಾನಿಯಾಗಿ ನಿಧನರಾದ ಲಾಲ್ ಬಹಾದುರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿ (ಕಿಶನ್ ಘಾಟ್), ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿ (ಶಕ್ತಿ ಸ್ಮೃತಿ), ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿ ಅವರಿಗೆ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಪ್ರಧಾನಿಯಾಗಿದ್ದವರಿಗೆ ಸರಕಾರ ಸ್ಮಾರಕ ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದಾಯಿತು. ಆದರೆ ಇದೇ ಮಾನದಂಡವನ್ನು ಎರಡು ಸಲ ಹಂಗಾಮಿ ಪ್ರಧಾನಿಯಾಗಿದ್ದ ಗುಲ್ಜಾರಿಲಾಲ್ ನಂದಾ ಅವರಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹಂಗಾಮಿ ಆಗಿದ್ದರು, ಹೀಗಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸ್ಮಾರಕ ಕಟ್ಟಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಾದಿಸಬಹುದು, ಒಪ್ಪೋಣ. ಆದರೆ ಆದಾದ ನಂತರ ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನಿಯಾದ ಮೊರಾರ್ಜಿ ದೇಸಾಯಿ ಅವರಿಗೆ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಮಾರಕ ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎಂದು ಯಾವ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಅನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಗುಜರಾತ್‌ನ ಅಹಮದಾಬಾದ್‌ನ ಸಬರಮತಿ ನದಿ ದಡದಲ್ಲಿ ಮೊರಾರ್ಜಿ ಅವರಿಗೆ ಸ್ಮಾರಕ (ಅಭಯ ಘಾಟ್) ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಾಜಿ ಪ್ರಧಾನಿಗೆ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಮಾರಕ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂಬುದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದರೆ, ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಾದರೆ, ನೆಹರು, ಇಂದಿರಾ, ರಾಜೀವ್ ನಂತರ ಪ್ರಧಾನಿಯಾದ ಚರಣ್‌ಸಿಂಗ್, ಚಂದ್ರಶೇಖರ್, ಎ.ಪಿ. ಸಿಂಗ್, ಐ.ಕೆ. ಗುಜ್ರಾಲ್ ಅವರಿಗೆ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲೇ ಭವ್ಯ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಿಸಲಿಲ್ಲ? ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರೇ ಆಗಿದ್ದ ಪಿ.ವಿ.ನರಸಿಂಹರಾಯರಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಅವರು ನಿಧನರಾಗಿ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾದವು.

ಬೀ ಪ್ರಧಾನಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸ್ಮಾರಕವಾ, ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಮಾರಕ ಏಕೆಲ್ಲ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎದುರಾಯಿತು. ಅಲ್ಲದೇ ದೇಶದ ಪ್ರಧಾನಿಯಾದವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಹೀಗೆ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ರಾಜಧಾನಿ ಸ್ಮಾರಕಗಳ ನಗರವಾಗಬಹುದು, ಅಲ್ಲದೇ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲೂ ತಾರತಮ್ಯವಾಗಬಹುದೆಂದು ಅನಿಸಿ, ಈಗ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ 'ಏಕತಾಸ್ಥಳ' ಎಂಬ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ, ಪ್ರಧಾನಿಗಳ ಸಮಾಧಿ. ಸಾವಿನಲ್ಲೂ ಅದೃಷ್ಟ ಮಾಡಿದವರೆಂದರೆ ನೆಹರು, ಇಂದಿರಾ ಹಾಗೂ ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿ. ಇವರಿಗೆ ತಮ್ಮದನ್ನು ಭವ್ಯ ಸ್ಮಾರಕಗಳಿವೆ. ಉಳಿದವರು ಪ್ರಧಾನಿಗಳಾಗಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ಅವರನ್ನು ಅದೃಷ್ಟ ವಂತರಲ್ಲ. 'ಭಾರತದ ಉಕ್ಕಿನ ಮನುಷ್ಯ'ರೆಂದೇ ಖ್ಯಾತರಾದ ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲರು ಪ್ರಧಾನಿಯೇನೂ ಆಗಿ

ರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ನೆಹರು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಗೃಹಸಚಿವರಾಗಿದ್ದರು. ಪ್ರಧಾನಿ ಪದವಿಗೆ ಪ್ರಬಲ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಆಗಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರು ನಿಧನರಾದ 68 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ, ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಸರಕಾರ, ಸುಮಾರು ಮೂರು ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವದ ಅತಿ ಎತ್ತರದ, ವಿಶ್ವವೇ ಮೂಕವಿಸ್ತೀತವಾಗುವ ಪಟೇಲರ ಪ್ರತಿಮೆ ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಬೃಹತ್ ಭವ್ಯ ಸ್ಮಾರಕ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ. ಪ್ರಧಾನಿ ಆಗದಿದ್ದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ಅಷ್ಟು ವರ್ಷ ಕಾದಿದ್ದೂ ಸಾರ್ಥಕವಾಯಿತು ಎಂಬಂತೆ ವಿಶ್ವದ ಅತಿ ಎತ್ತರದ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಾಣವಾಯಿತು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪಟೇಲರು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಗಿಂತ ಅದೃಷ್ಟವಂತರು. ಹುತಾತ್ಮ ರಾದರೆ ಈ ರೀತಿ ಆಗಬೇಕು. ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿಯವರಲ್ಲದೇ ಬೇರೆ ಯಾರೇ ಪ್ರಧಾನಿ ಆಗಿದ್ದರೂ ಪಟೇಲರಿಗಾಗಿ ಅಂಥ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರ ಅರ್ಧ ಶತಮಾನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ದೇಶವನ್ನಾಳಿದರೂ, ಪಟೇಲರಿಗೊಂದು ಸ್ಮಾರಕ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಆ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಅನಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ ಮೋದಿಯವರು ಆ ಪಕ್ಷದವರಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಅವರಿಗೆ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಸ್ಮಾರಕಕ್ಕಿಂತ ಎಷ್ಟೋ ಪಟ್ಟು ಭವ್ಯವಾದ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕೇ ಅನ್ನೋದು, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಮಾರಕ-ಸಂಹಿತೆ ಎಂಬುದೇ ಇಲ್ಲ. ಗಣ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೆಂದರೆ ಯಾರು, ಕೇವಲ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು, ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದವರು ಮಾತ್ರ ಗಣ್ಯರಾ, ಅವರ ಹೊರತಾಗಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗಣ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೇ ಇಲ್ಲವೇ? ಯಾವ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಅವರಿಗೆ ಯಾರು ಇಷ್ಟವೋ, ಅವರಿಗೆ ಸ್ಮಾರಕ ಕಟ್ಟುವ ಕಟ್ಟು ಸಂಪ್ರದಾಯ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ಸಾಯುವಾಗ ಯಾವ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದೆ, ಯಾರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ತನ್ನ ಜಾತಿಯವರಾ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲ ಯೋಚಿಸಿ ಸಾಯಬೇಕು. ಬೇರೆ ಪಕ್ಷದವರಾದರೆ, ಬೇರೆ ಜಾತಿಯವರಾದರೆ, 'ಸ್ಮಾರಕ ಭಾಗ್ಯ' ಸಿಗಲಿ ಕ್ಕಿಲ್ಲ. ನಾಯಕಿ ಮೂತ್ರ ಮಾಡಲು ಲಾಯಕ್ಕಾದ ಮೈಲಿಗಲ್ಲಿ ನಂಥ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಿಸಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ, ನಮ್ಮ ಜಾತಿಯವರಾದರೆ ಭವ್ಯ ಸ್ಮಾರಕ ಭಾಗ್ಯ! ಬದುಕಲು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ, ಸತ್ತ ಮೇಲೂ ಅದೃಷ್ಟ ಮಾಡಿರಬೇಕು!

ಅಷ್ಟಕ್ಕೂ ಸ್ಮಾರಕ ಕಟ್ಟುವ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಏನು? ಇಂಥ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ, ಇವರು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು, ಅವರ ಆದರ್ಶಗಳು, ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ನಂಬಿಕೆ, ಮೌಲ್ಯ, ಜೀವನ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿರಬೇಕು, ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ದಾರಿದೀವವಾಗಬೇಕು, ಅನುಕರಣೀಯವಾಗ ಬೇಕು, ಅವರ ಸ್ಮಾರಕಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದವರಿಗೆ ಅವರ ಸ್ಮರಣೆ ಪ್ರೇರಣೆ, ಸೂರ್ತಿಯಾಗಬೇಕು, ತಾನೂ ಅಂಥ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಬೇಡಿಕೆ ಹಾರಿ, ಪವಿತ್ರ ಭಾವ ಸುರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದಾತ್ತ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸ್ಮಾರಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಜಗತ್ತಿನೆಲ್ಲೆಡೆ ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಯಾರ್ಯಾರಿಗೋ, ಕೋಲ್ಕತ್ತಾ, ಕೊಲ್ಕಾ, ಕೊಮ್ಪುನಿಗ್ಲ ಸ್ಮಾರಕ ಕಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ಕೋಲ್ಕತ್ತಾನಿಗೆ ಕೋಲ್ಕತ್ತಾನಂತರ ಅಭಿಮಾನಿಗಳಿರುವುದು, ಅಭಿಮಾನಿಗಳಿರುವುದು ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಅತ್ಯಂತಗೋಲಲ್ಲ. ಆ ಅಭಿಮಾನಿಗಳು ಅಭಿಮಾನಿಗಳ ಸಂಘ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲಿ, ಯಾರೂ ಬೇಡ ಎನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದೇ ಅಭಿಮಾನಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಹೊರಟರೆ, 'ಆರಾಧ್ಯದೈವ'ನಿಗೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡಿದಂತೆ. ಕಾರಣ ಯಾವ ಪರಮ ಪವಿತ್ರ, ಉದಾತ್ತ ದೈವಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ಪ್ರತಿಮೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಎಂದು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ 'ಆರಾಧ್ಯದೈವ'ನಿಗೆ ಅಪಹಾರ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ 'ಹೂವರ್' ಡ್ಯಾಮ್ ನಿರ್ಮಿಸುವಾಗ, ಅಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಎಬ್ಬಿಸಿ, ಅವರ ಬೆಡಾರಗಳನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ನಾಯಿ, ಸರಕು ಸಾಗಣೆ ಲಾರಿ ಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿ ಸತ್ತುಹೋಯಿತು. ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಆ ನಾಯಿ ಗೊಂದು ಸ್ಮಾರಕ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ನಾಯಿಯ ಪುಟ್ಟದಾದ ಜೀವನ ವೃತ್ತಾಂತವಿದೆ. ಆ ನಾಯಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಮುದ, ಸಂತಸ ನೀಡಿ ಅವರ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾ, ವಾಗಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ನಾಯಿ ಸ್ಮಾರಕಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದವರಿಗೆ ಕಾಯಕ ಪ್ರೀತಿಯ ಪ್ರದಯಂಗವು ಕೆರೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮೂಕ ಪ್ರಾಣಿ ಯೊಂದು ಮಾನವ ಸಂವೇದನೆಗೆ ಮಿಡಿದ ಅಪ್ರಭಾವ ಜನುಗುತ್ತದೆ. ನಾಯಿಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದ ಸ್ಮಾರಕದಲ್ಲೂ ಒಂದು ಆದರ್ಶ ಗುಣದಲ್ಲಿ ಆದರ್ಶವಾದ ಸಾರ್ಥಕ ಭಾವ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತೇಲುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಆ ಶ್ರಾನ ಸ್ಮಾರಕವೂ ನಮಗೊಂದು ಬದುಕಿನ ಪಾಠ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಶ್ರಾನ ಮುಖ್ಯ ಅಲ್ಲ, ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದ ಆದರ್ಶ ಮಾತ್ರ. ಹೀಗಾಗಿ ಸ್ಮಾರಕವನ್ನು ಗಣ್ಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ, ಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೂ, ನಾಯಿಯಂಥ ಮೂಕ ಪ್ರಾಣಿಗೂ ಕಟ್ಟಬಹುದು. ಇನ್ನು ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ, ಈ ಶ್ರಾನ ಸ್ಮಾರಕ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಜನರಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಸಂವೇದನೆಗೆ ಬರೆದ ಹೊಸ ಭಾಷ್ಯದಂತೆ ನಮ್ಮಲ್ಲೊಂದು ಅನನ್ಯ ಭಾವವನ್ನು ಉದ್ದೀಪಿಸುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾಯಿಯ ಗುಣದಂತೆ,

ಅದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ ಮನುಷ್ಯನ ಗುಣವೂ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯ. ಮನುಷ್ಯ ಆ ನಾಯಿಗೊಂದು ಸ್ಮಾರಕ ಕಟ್ಟಿ ಮನುಷ್ಯತ್ವ ಮೆರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಕಾರಣ ಅಲ್ಲೊಂದು ಅಮರ ಸಂದೇಶವಿದೆ. ಅದು ಆ ಸ್ಮಾರಕದಲ್ಲಿ ಹರಳುಗಟ್ಟಿದೆ. ಆ ಸ್ಮಾರಕ ಸಣ್ಣದಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ಬೀರುವ ಸಂದೇಶ ಮಾತ್ರ ಅನೂಹ್ಯವಾದುದು.

ಅದರಿಂದ ನಾವು ಯಾರಿಗೆ ಸ್ಮಾರಕ ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆಂಬುದು ಮುಖ್ಯ ಅಲ್ಲ, ಅವರ ಯಾವ ಸಾಧನೆ, ಯಾವ ಆದರ್ಶ ಗುಣಗಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂಬುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಇವರಂತೆ ನೀವೂ ಬದುಕನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಯಾರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇವೋ, ಅಂಥವರ ಸ್ಮಾರಕ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಅದಕ್ಕೊಂದು ಬೆಲೆ. ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಿಂತ ಆದರ್ಶಗಳೇ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾದ ಕೇಪ್ ಟೌನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕನೊಬ್ಬನ ಪ್ರತಿಮೆ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ನಗರದ ಸೌಂದರ್ಯವರ್ಧನೆ, ಸ್ವಚ್ಛತೆ, ನೈರ್ಮಲ್ಯದ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ಆ ಪ್ರತಿಮೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಗೋಣಿ. ಆತನ ಆದರ್ಶಗಳೇ ಪುತ್ರಳಯಾಗಿದೆ. ಆತ ಬಿಟ್ಟುಹೋದ ಕಾಳಜಿಗಳೇ 'ಪ್ರತಿಮಾ ರೂಪ'ವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದ ಅಂಥವರಿಗಾದರೂ ನಗರ ಸ್ವಚ್ಛತೆಗಾಗಿ ಬದುಕನ್ನು ಮುಡಿಪಾಗಿಟ್ಟು ಒಬ್ಬ ಅಪರೂಪದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನದರ್ಶನ, ಮೌಲ್ಯಗಳ ಅನಾವರಣವಾಗದೇ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದವರು ವಾಪಸ್ ಬರುವಾಗ ಒಂದಷ್ಟು ಆದರ್ಶ ಗುಣಗಳಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಆದರೆ ನಾವು ಯಾರ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ, ಸರಕಾರಿ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತೇವೋ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಆದರ್ಶ ಗುಣಗಳೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅವರು ಮಾದರಿ ಅಥವಾ ಅನುಕರಣೀಯರಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ನಾವು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅಂಥ ಸಂದೇಶ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರಂತೆ ಯಾರೂ ಬದುಕಬಾರದು, ಆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಲು ಅವರ ಸ್ಮಾರಕ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದರೆ, ಅದೂ ಒಳ್ಳೆಯದೇ. ಆದರೆ ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಅರಿಯದೇ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಿಸಿದರೆ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ದೋಷ

ಬಗ್ಗದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಹಾಕಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಯೋಗ್ಯರನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸುವುದು ಎಷ್ಟು ಕ್ರೂರವೋ, ಅಪಾತ್ರರನ್ನು ಮೆರೆಯುವುದು, ವೈಭವೀಕರಿಸುವುದು ಸಹ ಅಷ್ಟೇ ಕ್ರೂರವಾದುದು. ಇವೆರಡರಿಂದ ತಮ್ಮ ಸಂದೇಶಗಳು ರವಾನೆಯಾಗುತ್ತವೆ.

ಕೆಲವರು ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೆಂದು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಹೆಂಡತಿಯೇ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳು ಅಪನಂತೆ ಆಗಲಿ ಎಂದು ಆಶಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅನ್ಯಾನ್ಯ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಅವರು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೆ ಬಂದು ದೊಡ್ಡವರೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥವರಿಗೆ ಉರ ಮದ್ದದಲ್ಲಿ ಸ್ಮಾರಕ ಕಟ್ಟಿಸಿದರೆ ಅದು ಆ ಸಮಾಜದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟಕ್ಕೂ ಯಾರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸ್ಮಾರಕ ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೋ, ಅವರು ಮಾತ್ರ ಉದಾತ್ತ ಜೀವಿಗಳು, ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಎಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬನ ಸಾಧನೆ, ಮಹಾನ್ ಗುಣ, ಆದರ್ಶ ಜೀವನ, ಸಂಪನ್ನತೆಗಳೆಲ್ಲ ಸ್ಮಾರಕದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಸ್ಮಾರಕ ಮಾನದಂಡ ಅಲ್ಲ. ಸಾವಿರ ಆರ್ಹ, ಯೋಗ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಮಾರಕ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಸಿದ್ಧಾಂತ, ಆದರ್ಶ, ದೈವ್ಯ, ನಿಷ್ಠೆ, ತತ್ತ್ವ ಸಂದೇಶಗಳೆಲ್ಲ ನಿರರ್ಥಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ಮಾರಕದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಬ್ಬ ಅಪಾತ್ರನಿಗೆ ಸ್ಮಾರಕ ಕಟ್ಟಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಆಗುವ ಅನಾಹುತ ಅಷ್ಟಿಲ್ಲ. ಸ್ಮಾರಕ ಕಟ್ಟುವವರಿಗೆ, ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸುವವರಿಗೆ ಈ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೂ ಅಲ್ಲ, ನಾವು ಯಾರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಮಾರಕ ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೋ ಅವರಿಗೇ ಮಾರಕ ವಾದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಒಬ್ಬ ಸಾಹಿತಿಯ ಕಟ್ಟು ಕೃತಿಗೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಬಹುಮಾನ ನೀಡಿ ಅವಮಾನಿಸಿದಂತೆ.

ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸತ್ತಾಗ, ಅವನಿಗೆ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಿಸಿದರೆ, ಅವನ ತತ್ತ್ವ ಜೀವನ ಸಂದೇಶಗಳಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಜೀವ ಕೊಟ್ಟು ಹಾಗೆ, ಅವನನ್ನು ಪುನಃ ಜೀವಂತವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಹಾಗೆ. ಆತ ತನ್ನ ಸ್ಮಾರಕದಿಂದಲೇ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ತನ್ನ ನಂಬಿಕೆ, ತಾನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದ ಆದರ್ಶ ಗುಣಗಳಿಂದ ಸಂದೇಶ ನೀಡುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮೆರೆಯಬಾರದು. ಅದರಿಂದ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನುವುದು ಹುಡುಗಾಟಿಕೆಯಲ್ಲ, ಪಡಪೋಟಿ ನಡೆಯಲ್ಲ, ಅಪ್ರಾಕೃತ ವ್ಯವಹಾರವಲ್ಲ. ಅದೊಂದು ಅತ್ಯಂತ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಡೆ, ಕರ್ತವ್ಯ, ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ. ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣವೂ ಅಡಗಿದೆ ಎಂಬ ವಿವೇಕ ನಮಗಿರಬೇಕು.

ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು, ಇರಾಕ್ ಅದ್ವೈತ ಸದ್ದಾಂ ಹುಸೇನ್ ತಾನು ಬದುಕಿರುವಾಗಲೇ ಬಾಗ್ದಾದ್ ನಗರದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಎತ್ತರದ ಪ್ರತಿಮೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಅದು ಆತನ ಅಹಂಕಾರದ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿತ್ತೇ ಹೊರತು, ಆತನ ಘನಕಾರ್ಯದ ದ್ಯೋತಕವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ತಾನು ಸತ್ತ ನಂತರ ಯಾರೂ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಮೆ ಅಥವಾ ಸ್ಮಾರಕ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಆತನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಕಾರಣ ಅಂಥ ಘನಂದಾರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾನು ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಅವನಿಗೆ ಅನಿಸಿರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮರ್ಯಾದೆ ಬಿಟ್ಟು ಆತ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಮೆ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗಿದ್ದ. ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ನಾವು ಜೀವಂತವಿರುವಾಗ ನಾವೇ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಪರಮ ಲಜ್ಜೆಗೇಡಿತನದ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆ. ಇಂಥ ಸಣ್ಣ ಸಂಗತಿಯೂ ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನೇ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಆದರೆ ಸದ್ದಾಂ ಬದುಕಿದ್ದಾಗಲೇ, ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ಅದನ್ನು ಉರುಳಿಸಿದರು. ಉರುಳಬಿದ್ದ ಪ್ರತಿಮೆಗೆ ಜನ ಕಾಲಿನಿಂದ ಒದ್ದರು, ಕಲ್ಲಿನಿಂದ ಹೊಡೆದರು. ಸದ್ದಾಂನ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ನಿರ್ನಾಮ ಮಾಡಿದರು. ಯಾವ ಪ್ರತಿಮೆ, ಸ್ಮಾರಕ ಅವನ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮೆರೆಯುವ ದ್ಯೋತಕವಾಗಬೇಕೆತ್ತೋ, ಅದೇ ಸ್ಮಾರಕದಲ್ಲಿ ಆತನ ಇಡೀ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವೇ ಸಮಾಧಿಯಾಯಿತು. ಆತನ ಪ್ರತಿಮೆ ಹೊಡೆದುರುಳಿಸಿದ್ದು ಆತನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ನಿರ್ನಾಮದ ಸಂಕೇತವಾಯಿತು. ಅವನ ಪ್ರತಿಮೆಯಿಂದ ಅವನ ಗೌರವ ಹೆಚ್ಚಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಅವನ ಅವನತಿಯ ಸಂಕೇತವೂ ಆಯಿತು. ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಾಣದಿಂದ ಅವನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವೃದ್ಧಿಗೆ ಸ್ಲವಾ ಸಹಕಾರಿ ಆಗಲಿಲ್ಲ.

ಯಾರ ಜ್ಞಾಪಕಾರ್ಥ ಸ್ಮಾರಕ ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೋ, ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವೂ ಅದರಿಂದ ಬೆತ್ತಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಗತಿಯನ್ನೂ ಅರಿಯದೇ ಸ್ಮಾರಕ ಕಟ್ಟಲು ಹೋಗಬಾರದು. ಅಷ್ಟಕ್ಕೂ ಸ್ಮಾರಕ ಕಟ್ಟುವುದು ಸಾಧನೆಯಲ್ಲ, ಯಾರ್ಯಾರದ್ದೋ ಸ್ಮಾರಕ ಕಟ್ಟಿಸಿದವರೂ ದೊಡ್ಡವರೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ಮಾರಕ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಮಾತೃಕೃತ ಸತ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಜೀವ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸ್ಮಾರಕವನ್ನುವುದು ಮಾರಕವೂ ಆಗಬಾರದು, ಅಣಕವೂ ಆಗಬಾರದು. ಏನಂತೀರಾ?

ದೇವರ ಭಗ್ನಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲೂ ಯಾರೂ ಪೂಜಿಸುವುದಿಲ್ಲ!

ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದ ತೃಣಮೂಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಿಂದ ಗೆದ್ದಿದ್ದ ಸಂಸದೆ ಮಹುವಾ ಮೊಯಿತ್ರಾ ಅವರನ್ನು ಲೋಕಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯತ್ವದಿಂದ ಉಚ್ಚಾಟಿಸಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ರೋದಿಸುತ್ತಿರುವವರು ಒಂದು ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಂಸತ್ತು ನಮ್ಮ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ದೇಗುಲ. ಅದು ಪವಿತ್ರವಾದ ಜಾಗ. ಅದರ ಘನತೆ ಕಾಪಾಡುವುದು ಎಲ್ಲರ ಹೊಣೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆಗಾಗಿ ಲಂಚ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದ ತೃಣಮೂಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸದೆ ಮಹುವಾ ಮೊಯಿತ್ರಾ ಅವರನ್ನು ಲೋಕಸಭೆಯಿಂದ ಉಚ್ಚಾಟನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರೇರಿತ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿರುವವರು ಹಾಗೂ ಮಹುವಾಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಒಂದೇ ಸಮನೆ ರೋದಿಸುತ್ತಿರುವವರು ಒಂದು ವಿಷಯ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಕೆ ತಾನು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಗೊಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ನೋಡುವ ಯಾವ ಅಗತ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಸಂಸತ್ತಿನ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಘನತೆಯ ಕನ್ನಡಕದಿಂದಲೇ ನೋಡಬೇಕು. ಸಂಸತ್ತಿನ ನೈತಿಕ ಸಮಿತಿ ಕೂಡ ಇದನ್ನೇ ಮಾಡಿದೆ.

ಮಹುವಾ ಮೊಯಿತ್ರಾ ಅವರ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ನಿಂತವರು, ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯೇ ನಡೆದಿಲ್ಲ, ಹಾಗಾಗಿ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯ ಒದಗಿಸಿದಂತಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲು ಮೂರರಿಂದ ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳ ಕಾಲಾವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಅಂದೋಣ. ವಿಷಯ ವಿಸದರ, ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಅನುಮಾನವೇ ಉಳಿದಿಲ್ಲವಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಸಂಸತ್ತಿನ ಲಾಗಿನ್ ಐಡಿ ಮತ್ತು ಪಾಸ್‌ವರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಉದ್ಯಮಿ ದರ್ಶನ್ ಹೀರಾನಂದಾನಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದು ನಿಜ ಎಂದು ಸ್ವತಃ ಮಹುವಾ ಮೊಯಿತ್ರಾ ಅವರೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಸತ್ತಿನ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪರವಾಗಿ ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಲು ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದ್ದನ್ನೂ, ಅವರಿಂದ ಉಡುಗೊರೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದನ್ನೂ ಆಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ವಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯ ಮಾತು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು? ಮಹುವಾ ವಿರುದ್ಧ ಇದ್ದ ಪ್ರಮುಖ ಆರೋಪವೇ ಇದಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಹೀರಾನಂದಾನಿ ಗ್ರೂಪ್‌ನಿಂದ ಹಣ ಹಾಗೂ ಉಡುಗೊರೆ ಪಡೆದು, ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಅದಾನಿ ಸಮೂಹದ ವಿರುದ್ಧ ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಆರೋಪಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನೈತಿಕ ಸಮಿತಿಯ ವಿಚಾರಣಾ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಆರೋಪ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸಾಬೀತಾಗಿದೆ.

ವಿಚಿತ್ರವೆಂದರೆ, ಮಹುವಾ ಅವರ ಸಂಸತ್ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ನ ಖಾತೆಯನ್ನು ದುಬ್ಬಿನಿಂದ 47 ಬಾರಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆಕೆ ಈವರೆಗೆ ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ 61 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಪೈಕಿ 50 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಅದಾನಿ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿವೆ! ಒಮ್ಮೆಯೋಚಿ ನೋಡಿ, ಭಾರತದ ಸಂಸತ್ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ನ ಲಾಗಿನ್ ಐಡಿ ಮತ್ತು ಪಾಸ್‌ವರ್ಡ್‌ನ್ನು ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ದುಬ್ಬಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು

ಸಂಗತ
ಡಾ.ವಿಜಯ್ ದರಡಾ
vveditoped@gmail.com

ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ನಡೆಸುತ್ತಾ ನೆಂಬುದು ಎಂಥಾ ಗಂಭೀರ ವಿಚಾರವಲ್ಲವೇ? ಇದು ದೇಶದ ಭದ್ರತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲವೇ? ಲಾಗಿನ್ ಐಡಿ ಮತ್ತು ಪಾಸ್‌ವರ್ಡ್‌ನ್ನು ಬೇರೆಯವರ ಜತೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂದು ಸಂಸದೀಯ ನಿಯಮಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ ಎಂಬ ನೆಪ ಹೇಳಿ ಈ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಮಹುವಾ ನುಣುಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಇ-ಮೇಲ್‌ನ ಲಾಗಿನ್ ಐಡಿ ಮತ್ತು ಪಾಸ್‌ವರ್ಡ್‌ನ್ನು ಕೂಡ ಬೇರೆಯವರ ಜತೆಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂಬುದು ಈ ದೇಶದ ಪುಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳಿಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಲಾಗಿನ್ ಐಡಿ ಮತ್ತು ಪಾಸ್‌ವರ್ಡ್‌ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಯಾವ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ನಮಗೆ ಮೋಸ ವಾಗಬಹುದು. ಅದರ ಮಹುವಾ ಪ್ರಕರಣ ದಲ್ಲಿ ಮೋಸ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ ಬಿಡಿ. ಆಕೆಯೇ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಲಾಗಿನ್ ಐಡಿ ಮತ್ತು ಪಾಸ್‌ವರ್ಡ್‌ನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಮಹುವಾ ವಿರುದ್ಧ ಮೊದಲಿಗೆ ಈ ಆರೋಪ ಮಾಡಿದ್ದವರು ಬಿಜೆಪಿ ಸಂಸದ ನಿಶಿಕಾಂತ್ ದುಬೆ. ಅವರಿಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ದಾವೆಲೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದವರು ಜೈ ಆನಂತ್ ದೇಹಾದ್ರಾಯಿ. ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ, ಜತೆಗೆ ಸ್ವತಃ ಮಹುವಾ ಮೊಯಿತ್ರಾ ಅವರನ್ನೂ ಸಂಸತ್ತಿನ ನೈತಿಕ ಸಮಿತಿ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಅವರ ವಾದ ಮಂಡಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದೆ. ಆದರೆ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಮಹುವಾ ಸಹಕಾರ ನೀಡಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ಜೈ ಆನಂತ್ ದೇಹಾದ್ರಾಯಿ ಅವರು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಹುವಾಗೆ ಆಪ್ತ ಸ್ನೇಹಿತನೇ ಆಗಿದ್ದರು. ಆತ ತನ್ನ 'ಅಕ್ರಮ ಮಾಜಿ ಪ್ರಿಯಕರ' ಎಂದು ಸ್ವತಃ ಮಹುವಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ

ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ ನಂತರವಷ್ಟೇ ಆಕೆ ನೈತಿಕ ಸಮಿತಿಯು ತನಗೆ ಮುಜುಗರವಾಗುವಂಥ ಖಾಸಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಆರೋಪ ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ನೈತಿಕ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಸಂಸದರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದು ರಾಜಕೀಯೇತರ ಸಮಿತಿ. ಆದರೂ ತಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧದ ಆರೋಪ ಹಾಗೂ ನಿಜವಾದ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ಗಮನವನ್ನು ಬೇರೆಡೆ ಸೆಳೆಯಲು ಆಕೆ ಆ ಸಮಿತಿಯ ವಿರುದ್ಧವೇ ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಮಾಡತೊಡಗಿದ್ದರು. ನೈತಿಕ ಸಮಿತಿಯ ಚೀರ್ಮನ್ ಹಾಗೂ ಬಿಜೆಪಿ ಸಂಸದ ವಿನೋದ್ ಕುಮಾರ್ ಸೋನಕರ್ ಅವರು ಮಹುವಾ ಈ ಪ್ರಕರಣದ ತನಿಖೆಗೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಭೆಯ ಟಿಪ್ಪಣಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು, ಮಹುವಾಗೆ ತನ್ನನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತವಾದ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಒರೋಣ. ಸ್ವತಃ ಸಂಸತ್ತಿನ ನೈತಿಕ ಸಮಿತಿಯೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಮಹುವಾಗೆ ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ಸಂಸದರಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ವಾದ ಮಂಡಿಸಲು ಹಾಗೂ ಏನೇನು ಹೇಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳಲು ನೈತಿಕ ಸಮಿತಿಯ ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಹುವಾಗೆ ಎಲ್ಲ ಅವಕಾಶಗಳೂ ಇದ್ದವು. ಆದರೆ ಆಕೆ ಅಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯದಾಟ ಆಡಿದರು. ತಾನೆಲ್ಲೂ ಮುಚ್ಚಿ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಕಿರುಕುಳ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಆಕೆಯ ಆರೋಪ ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದಷ್ಟು ಸಂಸದರ ಸಮರ್ಥನೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾಗಿವೆ. ಅಂಥ ನಿಲುವು ತಾಳುವುದು ಅಥವಾ ಅಂಥದೊಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬರುವುದೇ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಸಂಬಂಧವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಮುಚ್ಚಿಯ ಕುರಿತಾದ ವಿಚಾರ ಅಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲ. ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಂಸತ್ತಿನ ಘನತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರ.

ಇಷ್ಟಕ್ಕೂ ಹಣ ಪಡೆದು ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಸದರನ್ನು ಉಚ್ಚಾಟಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಇದೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿ ಅಲ್ಲ. 2005 ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ನ್ಯೂಸ್ ಚಾನೆಲ್ ಕುಟುಕು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ನಡೆಸಿ ಸಂಸದರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಲು ಲಂಚದ ಹಣ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ವಿವಿಧೋಗಗಳನ್ನು ಹುಚ್ಚಿಬಿಡಿಯಾಗಿ ಬಿತ್ತರಿಸಿತ್ತು. ಸುಮಾರು 10 ಲೋಕಸಭಾ ಸಂಸದರು ಹಾಗೂ ಒಬ್ಬ ರಾಜ್ಯಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು ಹಣ ಪಡೆದ ಆರೋಪದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚಾಟನೆಗೊಂಡಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ಉಚ್ಚಾಟನೆಗೊಂಡಿದ್ದವರು ಬಿಜೆಪಿಯ ಅಣ್ಣಾ ಪಾಟೀಲ್, ವೈ.ಬಿ.ಮಹಾಜನ್, ಸುರೇಶ್ ಚಾಂಡೇಲ, ಪ್ರದೀಪ್ ಗಾಂಧಿ, ಚಂದ್ರಪಾಲ್ ಹಾಗೂ ಭತ್ತಪಾಲ್ ಸಿಂಗ್ (ರಾಜ್ಯಸಭೆ), ಬಿಎಸ್‌ಪಿಯ ನರೇಂದ್ರ ಕುಶ್ವಾಹಾ, ಲಾಲ್ ಚಂದ್ರ, ರಾಜಾರಾಮ್ ಪಾಲ್, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ರಾಮಸೇವಕ್ ಸಿಂಗ್ ಹಾಗೂ ಆರ್‌ಜೆಡಿ‌ಯ ಮನೋಜ್ ಕುಮಾರ್ ಝಾ. ಅದಕ್ಕೂ

ಮುಂಚೆ 1951ರಲ್ಲಿ ಎಚ್.ಬಿ.ಮುದ್ದಲ್ ಅವರನ್ನು ಉಚ್ಚಾಟನೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. 1978ರಲ್ಲಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿ ಕೂಡ ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿ ಸರ್ಕಾರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚಾಟನೆಗೊಂಡಿದ್ದರು. ನಂತರದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸುಬ್ಬುಮಣಿಯನ್ ಸ್ವಾಮಿ, ರಾಹುಲ್ ಗಾಂಧಿ, ವಿಜಯ್ ಮಲ್ಹ ಸೇರಿದಂತೆ ಒಟ್ಟು 42 ಸಂಸದರು ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸಂಸತ್ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಕಳೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ರಾಹುಲ್ ಗಾಂಧಿಗೆ ವಿಧಿಸಿದ್ದ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೋರ್ಟ್ ಅಮಾನತಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ನಂತರ ಅವರಿಗೆ ಪುನಃ ಸಂಸತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯತ್ವ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ನಾನು ಕೂಡ 18 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸಂಸತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಂಸತ್ ಸದಸ್ಯರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳೇನು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನೀವು ಸಂಸತ್ತಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ ಎಂದಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಒಹಳ ದೊಡ್ಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳಿರುತ್ತವೆ. ನೀವು ಈ ದೇಶದ ಜನರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತೀರಿ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಎಂಬುದು ಕೇವಲ ಇಟ್ಟಿಗೆ-ಸಿಮೆಂಟಿನಿಂದ ಕಟ್ಟಿದ ಕಟ್ಟಡವಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಅದು ಬರೀ ವಾಗ್ದಾನ, ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸುವ ಸ್ಥಳವೂ ಅಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ಅದು ಈ ದೇಶದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ದೇವಾಲಯ. ಅಲ್ಲಿ ಗಣರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪೂಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಆರೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವ ಪವಿತ್ರ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಸಂಸತ್ತು ನಿಂತಿರುವುದೇ ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಆರೋತ್ತರಗಳ ಮೇಲೆ. ಅಂಥ ಪವಿತ್ರ ತಾಣದಲ್ಲಿ ಮೋಸ ಹಾಗೂ ವಂಚನೆಗೆ ಆಸ್ಪದ ಇರಲೇಬಾರದು.

ಜನತಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮಹುವಾಗೆ ನ್ಯಾಯ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಹುವಾ ಬ್ಯಾನರ್ಜಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಹುವಾ ಮತ್ತೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿ ಗೆದ್ದು ಬರಬಹುದು. ನಂತರ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿ ಗೆಲ್ಲಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಆಕೆ ಕಳಂಕಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪು ತಪೇ. ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜಕಾರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಸತ್ತಿನ ನೈತಿಕ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಯಾರೂ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಲಾರದು. ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಿಜೆಪಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ನಾಳೆ ಇನ್ನಾವುದೋ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷ ಸರ್ಕಾರ ರಚಿಸಬಹುದು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೇರುವುದು, ಸೋಲುವುದು ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯ. ಆದರೆ ಸಂಸತ್ತಿನ ಘನತೆ ಎಂಬುದು ಇದೆಯಲ್ಲ, ಅದು ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷದ ಸ್ವತ್ತಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಎಲ್ಲರೂ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನ ಘನತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯಬೇಕು. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ.

(ಲೇಖಕರು ಹಿರಿಯ ಪತ್ರಕರ್ತರು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸಭೆಯ ಮಾಜಿ ಸದಸ್ಯರು)

ಪ್ರೀತಿಗೆ ಸಿಗುವ ಪ್ರತಿಫಲ

ಬಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ, ಒಮ್ಮೆ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು, ಒಂದು ಹೋರಿ ಕರುವನ್ನು ದಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದಕ್ಕೆ ಆತ ನಂದಿ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟ. ಅದನ್ನು ಆತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆರೈಕೆ ಮಾಡಿ ಬೆಳೆಸಿದ. ಅದು ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಸುಂದರ ಗೂಳಿ ಆಯಿತು.

ಒಂದು ದಿನ ನಂದಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಲ್ಲಿ, ಹೀಗೆ ಹೇಳಿತು. ನಾನು ಹೊರೆ ತುಂಬಿದ, ನೂರು ಬಂಡಿಗಳನ್ನು ಎಳೆಯುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಂತನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಹೇಳು, ಅವನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಹೊನ್ನಿನ ನಾಣ್ಯಗಳ ಪಂಥ ಕಟ್ಟು ಎಂದು ಹೇಳಿತು.

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ತನ್ನ ಕಿವಿಗಳನ್ನೇ ನಂಬದಾದ. ನಾನೇನಾದರೂ ಕನಸು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇ ನೆಯೇ, ಅಥವಾ ನನ್ನ ತಲೆ ಕೆಟ್ಟಿದೆಯೇ, ಎಂದು ಕೊಂಡ. 'ಇದು ಕನಸಲ್ಲಾ, ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ನೀನು ಮಾಡು, ನೀನು ಶ್ರೀಮಂತನಾಗುತ್ತೀಯಾ?' ಎಂದು ಹೇಳಿತು ನಂದಿ.

ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಒಬ್ಬ ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ತಕನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, 'ನನ್ನ ಬಳಿ ಒಂದು ಗೂಳಿಯಿದೆ. ಅದು, ಹೊರೆ ತುಂಬಿದ, ನೂರು ಬಂಡಿಗಳನ್ನು ಒಮ್ಮೆಗೆ ಎಳೆಯುತ್ತದೆ' ಎಂದ. ಆಗ ವರ್ತಕ ನಕ್ಕುಬಿಟ್ಟು, 'ಸಾಕು ನಿನ್ನ ತಮಾಷೆ, ಅದು ಅಸಾಧ್ಯ' ಎಂದ. 'ಇದು ತಮಾಷೆಯಲ್ಲ, ಬೇಕಾದರೆ ನೀವು ಪಂಥ ಕಟ್ಟಿ, ಒಂದು ಸಾವಿರ ಹೊನ್ನಿನ ನಾಣ್ಯಗಳ ಪಂಥ' ಎಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ.

ಪಂದ್ಯ ಗೊತ್ತಾದ ದಿನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ನೂರು ಬಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಮತ್ತು ಮರಳುಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಸಿ,

ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾದ. 'ಇಂದು ನನಗೆ ಸಾವಿರ ಹೊನ್ನಿನ ನಾಣ್ಯಗಳು ಸಿಗುತ್ತದೆ, ನಾನು ಶ್ರೀಮಂತನಾಗುತ್ತೇನೆ' ಎಂದವನು ಅವನ ತಲೆ ತಿರುಗಿ, ಅವನಲ್ಲಿ ಅಹಂಕಾರ ಮೊಳೆಯತೊಡಗಿತು. ಬಹಳ ಉದ್ವಿಗ್ನನಾದಿಂದ,

ಒಂದೊಳ್ಳೆ ಮಾತು

ರೂಪಾ ಗುರುರಾಜ್
rgururaj628@gmail.com

'ಏ, ಫಟಿಂಗ, ಬೇಗ ಗಾಡಿ ಎಳೆಯೋ..' ಎಂದು ಚಾಟಿಯಿಂದ ನಂದಿಯ ಬೆನ್ನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಬಿಟ್ಟು.

ಇಷ್ಟು ದಿನಗಳಿಂದ ಎಂದೂ ನೋಡದ, 'ತನ್ನ ಯಜಮಾನನ ಮಾತು ನಡವಳಿಕೆಯಿಂದ, ನಂದಿಗೆ ಬಹಳ ಬೇಸರವಾಯಿತು. 'ಓಹೋ, ನಾನು ಫಟಿಂಗನೇ? ಅದೇನಾಗುತ್ತದೆ, ಈಗ ತೋರಿಸು ತ್ತೇನೆ' ಎಂದುಕೊಂಡು, ಅದು ಕದಲಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲ. 'ಯಾಕೆ ಏನಾಯಿತು ನಿನಗೆ..' ಎಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಎಷ್ಟೇ ಕೂಗಿದರೂ, ಕದಲದೇ ಹಾಗೇ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟಿತು. ಆಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ತಬ್ಬಿಬ್ಬಾದ.

ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ತಕನಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾ

ಯಿತು. 'ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದೆ, ಇದೆಲ್ಲಾ ಬೇಡವೆಂದು, ನೀನು ಕೇಳಲೇ ಇಲ್ಲಾ. ನೀನು ಸೋತು, ಸಾವಿರ ಹೊನ್ನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡೆ' ಎಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಹಂಗಿಸಿದ.

ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಕೈ ಹೊತ್ತು ಕುಳಿತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ನಂದಿ ಹೇಳಿತು, 'ನಾನು ನಿನಗೆ ಒಳಿತು ಮಾಡಲು ಹೋದೆ ಆದರೆ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಕೆಟ್ಟದಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಿನಗೆ ತಕ್ಕ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯಾಯಿತು.' ಆಗ ಅವನು ನೊಂದು, 'ಆಗ ನನಗೇನಾಯಿತೋ ಏನೋ, ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಿಬಿಟ್ಟೆ, ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸು' ಎಂದ.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ದುಃಖಿಸುವುದನ್ನು ಕಂಡು ನಂದಿಗೆ ಇದು ತನ್ನಿಂದಲೇ ಆಗಿದ್ದು ಎಂದು ಬಹಳ ಬೇಸರ ವಾಯಿತು. 'ನೀನೇನೂ ಚಿಂತಿಸಬೇಡ, ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಹೊನ್ನಿನ ಪಂಥ ಒಡ್ಡು, ಈ ಸಲ ಅದನ್ನು ಪಡೆದೇ ಪಡೆಯುವೆ, ಆದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೀನು ಕಂಡವರ ಮುಂದೆ ಎಂದು ಅಹಂಕಾರ ಪಡಬಾರದು' ಎಂದಿತು.

ಮತ್ತೆ ಪಂಥ ಕಟ್ಟಿದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಈ ಬಾರಿ ಎರಡು ಸಾವಿರ ನಾಣ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ, ನಂದಿಯ ಜತೆ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮನೆಗೆ ನಡೆದ.

ನಮ್ಮ ನಡವಳಿಕೆ, ಮಾತು, ನಮ್ಮ ತೆ ಮಕ್ಕಳಾದಿ ಯಾಗಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರೀತಿ ಮೂಡುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ನಾವು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ತೋರಿದರೂ ಅದರ ಪ್ರತಿಫಲ ನೂರು ಪಟ್ಟಾಕ್ಷಿ ನಮಗೆ ಮರಳಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಬೆತ್ತಲೆಗೊಳಿಸಿ ದೌರ್ಜನ್ಯ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಿಗೆ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಲಿ

ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೊಸ ವಂಟಮೂರಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬರನ್ನು ಬೆತ್ತಲೆಗೊಳಿಸಿ ಥಳಿಸಿರುವ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಪಶು ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನೂ ನಾಚಿಸುವಷ್ಟು ಅಮಾನುಷವಾದುದು ಹಾಗೂ ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸುಪ್ತವಾಗಿರುವ ಹಿಂಸೆ-ಕೌರ್ಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಂತಹದ್ದು. ದೌರ್ಜನ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾದ ಮಹಿಳೆಯ ಪುತ್ರ ತನ್ನ ಪ್ರೇಮಿಯೊಂದಿಗೆ ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವ ಘಟನೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಯುವತಿಯ ಕುಟುಂಬದವರು ಈ ಹೀನಕೃತ್ಯ ಎಸಗಿದ್ದಾರೆ. ಹುಡುಗನ ತಾಯಿಯನ್ನು ಬೆತ್ತಲೆಗೊಳಿಸಿ, ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಓಡಾಡಿಸಿದ ನಂತರ ಕಂಬಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ ಥಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಊರು ತೊರೆದಿರುವ ಪ್ರೇಮಿಗಳಿಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದರೂ ಯುವತಿಯ ಕುಟುಂಬದವರು ಮದುವೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಿಲ್ಲ. ಯುವತಿಗೆ ಬೇರೊಂದು ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಯುವಕ, ಯುವತಿ ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳದೆ ಊರು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿಂದಾಗಿ ಕ್ರುದ್ಧಗೊಂಡ ಯುವತಿಯ ಕಡೆಯವರು ಯುವಕನ ತಾಯಿಯನ್ನು ಹೀನಾಯವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವ ಬಹುತೇಕ ದೌರ್ಜನ್ಯದ ಕೃತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ವ್ಯಸನದ ವಿಕೃತಿ ಇರುತ್ತದಾದರೂ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ತನ್ನ

ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡುವ ಕೃತ್ಯಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಸಮಾಜ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮಾನವೀಯಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು

ಅಡಿಯಾಳಾಗಿ ಭಾವಿಸುವ ಪುರುಷ ಅಹಂಕಾರವೂ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಸುಪ್ತವಾಗಿ ಇರುವ ಈ ಅಹಂಕಾರ ಅಥವಾ ದರ್ಪ, ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಾಗ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಸರಕಿನಂತೆ ಭಾವಿಸುವ ಗಂಡು ಮನಃಸ್ಥಿತಿಗೆ ಜಾತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ಗೀಳೂ ಜೊತೆಯಾದಲ್ಲಿ ಸಂತ್ರಸ್ತ ಹೆಣ್ಣಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಘೋರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೊಸ ವಂಟಮೂರಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಆರೋಪಿಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾನಭಂಗ, ಕೊಲೆ ಯತ್ನ, ಹಲ್ಲೆ, ದೊಂಬಿ, ನಿಂದನೆ, ಕಾನೂನು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ, ಜೀವ ಬೆದರಿಕೆ ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಘಟನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಹೈಕೋರ್ಟ್, ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಜನರಲ್ ಅವರಿಗೆ ಆದೇಶಿಸಿರುವುದು ಸಮಾಧಾನ ತರುವ ಬೆಳವಣಿಗೆ. ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ವಿಚಾರಣೆ ಮುಗಿದು, ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಿಗೆ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೋರಬೇಕಾಗಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಪರಾಧ ದಾಖಲೆಗಳ ಬ್ಯೂರೋ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಬೆತ್ತಲೆಗೊಳಿಸುವ ವಿಕೃತ ಘಟನೆಗಳು ದೇಶದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ.

ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲಿನ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಪ್ರಕರಣಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೂ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ವಿವಸ್ತ್ರಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಪ್ರಕರಣಗಳು 2022ರಲ್ಲಿ ಅತಿಹೆಚ್ಚು ದಾಖಲಾಗಿರುವ ಮೂರನೇ ರಾಜ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕ. ಒಡಿಶಾ ಹಾಗೂ ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶ ಮೊದಲೆರಡು ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳಾಗಿವೆ. ಇದೇ ವರ್ಷದ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ, ಕುಕಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದ ಇಬ್ಬರು ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಬೆತ್ತಲೆಗೊಳಿಸಿ, ಸಾಮೂಹಿಕ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಕರಣ ಮಣಿಪುರದಿಂದ ವರದಿಯಾಗಿತ್ತು. ಕೌಟುಂಬಿಕ ಹಾಗೂ ಸಮುದಾಯಗಳ ನಡುವಿನ ಕಲಹಗಳು ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೆ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಎಸಗುವಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವುದು ದುರದೃಷ್ಟಕರ. ಈ ಘಟನೆಗಳು, ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಅಸುರಕ್ಷಿತ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಲಿಂಗತಾರತಮ್ಯದ ಸಮರ್ಥನೆಯೂ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಅವಮಾನಿಸುವ ಕೃತ್ಯಗಳು ನಡೆದಾಗ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಭಾವುಕ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತವೆ. ದೌರ್ಜನ್ಯದ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ರಾಜಕಾರಣದ ಕಣ್ಣೊಟದ ಮೂಲಕ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಆರೋಪಿಗಳ ಮನೆಗಳನ್ನು ನೆಲಸಮಗೊಳಿಸಿ, ಆಸ್ತಿ ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನ್ನುವ 'ಬುಲ್ಡೋಜರ್' ನ್ಯಾಯಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ದುಂಡಾವರ್ತಿ ನಡವಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅದೇ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಆಚೆಗಿನ ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯನಿರ್ಣಯವು ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಕಾನೂನಿನ ಅಪಬಳಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಶಿಥಿಲಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೃತ್ಯ ಅದೆಷ್ಟೇ ಅಮಾನುಷವಾಗಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕವೇ ಎದುರಿಸುವುದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅನಿವಾರ್ಯ. ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೆ ದೌರ್ಜನ್ಯವೆಸಗಿದ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಅವಮಾನಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೃತ್ಯವೂ ಲಿಂಗಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಎದುರಾಗುವ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಎಂದೇ ಭಾವಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಅಂತಹ ಕೃತ್ಯಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಸಮಾಜ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮಾನವೀಯಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು.

ಭದ್ರತೆಗೆ ಒಡ್ಡಿದ ಸವಾಲು

ಕಳವಳ ಮೂಡಿಸಿದ ಭದ್ರತಾ ಲೋಪ

ದೇಶದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಹೃದಯ ಭಾಗ ಎಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸುವ ಸಂಸತ್ ಕಟ್ಟಡದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ದಾಳಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ದಾಳಿಯು 2001ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ದಾಳಿ ರೀತಿ ಉಗ್ರರಿಂದ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ತನಿಖೆಯಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ದಾಳಿಯಿಂದ ಜೀವ ಹಾನಿ, ಅನಾಹುತವೇನೂ ಆಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ತುಸು ಸಮಾಧಾನದ ಸಂಗತಿ. ಆದರೆ, ಇದು ನೇರ ನಮ್ಮ ಭದ್ರತಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಒಡ್ಡಿದ ಸವಾಲೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಲಘುವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಆರೇಳು ಜನರ ತಂಡ ಈ ದುಷ್ಕೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿರುವುದು ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದ ತನಿಖೆಯಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಆ ಪೈಕಿ ಮೈಸೂರಿನ ಮನೋರಂಜನ್, ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶದ ಸಾಗರ್ ಶರ್ಮಾ, ಹರಿಯಾಣದ ಹಿಸ್ಸಾರ್‌ನ ನೀಲಂ ದೇವಿ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಲಾಠೂರ್‌ನ ಅಮೋಲ್ ಶಿಂಧೆ ಮತ್ತು ಗುರುಗ್ರಾಮದ ಲಲಿತ್ ಝಾ ಅವರನ್ನು ಬಂಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವರೆಲ್ಲರೂ 40 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಪದವೀಧರರು. ಇವರಿಗೆ ಇಂಥದೊಂದು ದುಷ್ಕೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಸ್ಪಷ್ಟ ಅರಿವಿರಲು ಸಾಧ್ಯ. ಆದರೂ ಕೃತ್ಯ ಎಸಗಿದ್ದಾರೆ. ಏನಿದರ ಹಿಂದಿನ ಉದ್ದೇಶ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅರಿಯಲು ತ್ವರಿತ ತನಿಖೆ ನಡೆಯಬೇಕಿದೆ.

ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೇ ಇಬ್ಬರು ಯುವಕರು ಗ್ಯಾಲರಿಯಿಂದ ಜಿಗಿದು ಲೋಕಸಭೆ ಆವರಣಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿಸ್ಮೋಕ್ ಬಾಂಬ್ ಸಿಡಿಸಿ ಸಂಸದರನ್ನು ಗಾಬರಿ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಡಿಸೆಂಬರ್ 13ರಂದೇ ಈ ಘಟನೆ ನಡೆದಿರುವುದರಿಂದ ಹಲವು ಸಂಶಯಗಳಿಗೆ ಆಸ್ಪದ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. 22 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇದೇ ದಿನದಂದು ಸಂಸತ್ ಹಳೆ ಕಟ್ಟಡದ ಮೇಲೆ ಉಗ್ರರಿಂದ ದಾಳಿ ನಡೆದಿತ್ತು. ಅಂದು ಎಂಟು ಭದ್ರತಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸೇರಿ ಒಂಬತ್ತು ಮಂದಿ ಬಲಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಅದರ ವಾರ್ಷಿಕ ಕಹಿ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗಲೇ ಈ ಅನಾಹುತ ಘಟಿಸಿದೆ. ಈ ಬಾರಿ ಹೊಸ ಸಂಸತ್ ಕಟ್ಟಡ ಟಾರ್ಗೆಟ್ ಆಗಿದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದ ಹಳೆ ಸಂಸತ್ ಭವನದಿಂದ ಏಳು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದಷ್ಟೇ ಹೊಸ ಸಂಸತ್ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಂಡಿತ್ತು. ನೂತನ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಬರಲು ಭದ್ರತೆಯೂ ಒಂದು ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿ ಆರು ಹಂತದ ಪಹರೆ ಇದೆ. ಅಧಿವೇಶನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಂತೂ ಭದ್ರತಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಬಿಗಿಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಇಬ್ಬರು ಒಳ ನುಸುಳಿ, ಇನ್ನಿಬ್ಬರು ಆವರಣ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅವಾಂತರ ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ದಿಗಿಲು ಮೂಡಿಸಿದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಭದ್ರತಾ ಲೋಪ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಎದ್ದುಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸ್ಮೋಕ್ ಕ್ಯಾನ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ಬಂದ ನಾಲ್ವರು ಸಂಸತ್ ಆವರಣ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾದದ್ದು ಹೇಗೆ ಎನ್ನುವುದು ಗಂಭೀರ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ವಿರುದ್ಧದ ಆಕ್ರೋಶದಿಂದ ಇವರು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಇದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿದರೆ, ಅದು ಕೂಡ ಮಹಾ ಅಪರಾಧವೇ ಸರಿ. ನಿರುದ್ಯೋಗ, ರಾಜಕೀಯ ಸಿದ್ಧಾಂತ, ಸಂಘಟನೆಯ ಬೋಧೆ ಏನೇ ಇದ್ದರೂ ಅದು ಇಂತಹ ದೇಶ ವಿರೋಧಿ ಕೃತ್ಯ ಎಸಗುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದು. ಅಸಮಾಧಾನ ಇದ್ದರೂ ಅದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಒಳಗೇ ವ್ಯಕ್ತ ಆಗಬೇಕು. ಚೌಕಟ್ಟು ದಾಟಿದ ಈ ಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆ ಅನಿವಾರ್ಯ.

CENTRAL UNIVERSITY OF KARNATAKA

Any Feedback
Contact Us

Central Library

08477-226717

librarian@cuk.ac.in

<http://cuklibrary.ac.in/index.html>

Central University of
Karnataka, Kalaburagi-
585367,India